

अचक छपी हुई नहीं, सो श्रीविद्यकमलसरन गौस्वामि
कोशीवालेन हयकं प्रसन्नतासे दिये, जो आप सालेमा-
वादके श्रीजिके शिष्य होये तो ए अमूल्य बहुकाँ
आपके प्रगट कर जाते. यह पुस्तक वाचनेसे अनेक
स्वजनन मतुष्यको उत्त प्राप्त होय, (आनन्द होय), पहले
धनसंतानकरके सुख होय, अंतसमयमें कल्यान होय,
(सुक्खि होय) सादृश श्रीहुन्दावनमें व्रहचारि (गिरया-
रिदासजी)में गोपालजीके कृपासे सर्वानंदकां प्राप्त भए
यह अमूल्यरत्न ल्लार्य परमार्थवालेकां श्रेष्ठस्कर है ऐसा
विज्ञापनवालेका अभिभाव है.

श्रीमन्त्रियकुंजविहारिगाथाकृष्णो विजयेतेतमाम
॥ अथ पटलं लिखते ॥ कृष्णायपदमाभाव्यगो-
विदाय ततः परम् ॥ गोपीजनपदस्यांते वल्लभाय
द्विधा विधिः ॥ १ ॥ कामधीजादिरास्यातो मनुर-
प्रादशाक्षरः ॥ अष्टार्णश्च दशार्णश्च उक्तो संतो
यथाविधिः ॥ २ ॥ शक्ति श्री पूर्वकोषादशार्णविं-
शतिवर्णकः ॥ स्मर कृष्णाय ठर्दंदं पठर्णमनुरीदि-
तः ॥ ३ ॥ प्रणवं हृदयं कृष्णं छेत्तमुक्त्वा ततः प-
रम् ॥ तादृशं देवकीपुत्रं हुक्षटस्याहासमन्वितम्

॥ ९ ॥

॥ ८ ॥ पौडशाक्षरमंत्रोऽयं गोविंदस्य समीरितः ॥
 श्रीमन्मुकुदचरणं सदेति शरणं ततः ॥ ५ ॥ अहं
 प्रपद्य हृत्युको मुकुदोऽषादशक्षरः ॥ पूचातको
 धरासंस्थो मनुर्विदुविभूषितः ॥ ६ ॥ पिंडबीज-
 मिति ग्रोकं सर्वसिद्धिप्रदायकम् ॥ पिंडं शतिपते-
 वीजं नमो भगवते ततः ॥ ७ ॥ नन्दसुन्नाय वालादि-
 वपुषे इयामलाय च ॥ गोपीजनपदस्यांते वल्लभाय
 द्विधाविधिः ॥ ८ ॥ अनुष्टुप्स समाख्यातो गोपालस्य
 जगतपते: ॥ गोपालायाद्विजायाय पदक्षर उदा-

हंतः ॥ ९ ॥ कुष्णगोविंदको डेंतो सप्तवर्णो मनु-
र्मतः ॥ श्रीशक्तिमारा: कुण्णाय मारः सप्ताक्षरोऽप-
रः ॥ १० ॥ कौन्नलौक्कीश्वामलांगाय नतिः स्याद्-
शवर्णकः ॥ चक्रीवामनसग्नो च मनुरेकार्णकः स्मृ-
तः ॥ ११ ॥ कामामिदश्च माया च लच लाभित-
मस्तकः ॥ एकवर्णो मनुः प्रोक्तः काममंत्रपुरोहि-
तः ॥ १२ ॥ एवत्पूर्वं हपीकेद्या चतुर्थ्यंतं नमः प-
दम् ॥ अष्टवर्णो मनुः प्रोक्तः सर्वेषां हदये स्थितः
॥ १३ ॥ एवाभ्यं कामवीजं च कृष्णाय सुरसुं-

॥ २ ॥

दरी ॥ गोविंदे लेयुतं चैव रमावीजमनंतरम् ॥ १४ ॥
 दशाक्षरं ततः पश्यालसौचिजं तदनंतरम् ॥ द्वायि-
 शत्यक्षरो मंत्रः सर्वसिद्धिप्रदायकः ॥ १५ ॥ कामं मा-
 यां च लक्ष्मीं च दशाणीं च ततः परं ॥ त्रयोदशीणीं
 मंत्रं वे प्रोक्तं सर्वसम्पूर्द्धम् ॥ १६ ॥ कामं लक्ष्मीं च
 मायां च जयकृपणपददध्यम् ॥ मायां लक्ष्मीं तथा
 कामं उर्यं देहि पददध्यम् ॥ १७ ॥ चतुर्विशल्य-
 क्षरास्ता स्थोहांतो मतुरशिरितः ॥ कामं पिंडं तथा
 लक्ष्मीं गोपालाय ततः परम् ॥ १८ ॥ लक्ष्मीं पिंडं

तथा कामं गोविंदायपदं तथा ॥ कामं पिंडं तथा
लक्ष्मीं स्वाहांतः प्रणवादिकः ॥ १९ ॥ इति सन-
कुमारीये पठपटलम् ॥ ॥ अथ गोपालपदाति-
लिख्यते ॥ राजेः पश्चिमयामस्य महूर्तां यस्तत्ती-
यकः ॥ स व्राह्म इति विजेयो विहितः संप्रबोधने
॥ १ ॥ व्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय स्वमृष्टिं श्रीगुरुं स्म-
रेत् ॥ आनन्दमानंदकरं प्रसन्नं ज्ञानस्वरूपं नि-
जभावयुकम् ॥ योगिंद्रिमीडं भवरोगवेदं श्रीम-
हुकं नित्यमहं नमामि ॥ १ ॥ ततः श्रीकृष्णं स्मरे-

त् ॥ नमामि राधापतिषाटपल्लवं गदामि राधा-
 पतिनाम निर्मलं ॥ भजामि राधापतितत्वमकि-
 ं करोमि राधापतिसेवनं सुदा ॥ २ ॥ इति
 पठन् ॥ उथितो यथावत् ॥ ततः एव्यो प्रणमेत् ॥
 समुद्रमेवले देवि पर्वतस्तनमंडले ॥ विष्णुपलि-
 तमस्तुर्यं पादरूपर्णी क्षमस्तव मे ॥ इति एव्यो सं-
 प्रार्थ्य श्वासानुसारेण श्रूमो पादो विनिक्षिप्येत् ॥
 श्रीचाचमनदंतधावनानि विघाय स्नानार्थं तीर्थं
 गच्छेत् ॥ तत्र पाणिपादो प्रक्षालयाचम्य ॥ ३ ॥ अव्य

श्रीकृष्णप्रतिष्ठानं तांचिकस्तानमहं करिष्ये इति
संकलपः ॥ शिरसः पादपर्यंतं मृदं आलिप्य नि-
मज्ज्योन्मज्ज्य सूर्यमंडलं अवलोक्य ॥ ब्रह्मांडोदर-
तीथानि करेः स्थपानि ते रेषे ॥ तेन सत्येन मे देव
तीर्थं देहि दिवाकर ॥ १ ॥ इति प्राथ्यं अंकुशामु-
द्रया ॥ अंगे च यमुने चैव गोदावारि सरस्व-
ति ॥ नर्मदे सिंधो कावेरि जलेऽस्मिन्संनिधिं कुरु ॥
इति तीर्थान्वयाह्य जले एकीकृत्य संपूज्य नमस्कृ-
त्य मूलमन्त्रं पठन् ॥ निमज्ज्योन्मज्ज्य कुमुदद्यातिमानं

॥४॥

एकादशावारं मूलेनाभिपचेत् ॥ जलेन तिलकाच-
मने कृत्या मूलमुच्चार्यं श्रीकृष्णं तर्पयामि ॥ इत्यंज-
लित्रयेण तपेत् ॥ तीरसगाट्य शुद्धे वाससी मूल-
मंत्रेण प्रोक्ष्य धेनुसुद्धा ग्रदश्य परिघाय मूलमंत्रेण
ह्रादश तिलकान् कृत्या तांत्रिकीं संक्ष्यां कुर्यात् ॥
त्रैतामहातिदक्षिणहस्तेन जलमादाय वामेनाच्छा-
य मूलमंत्रेण त्रिवारं अभिमंत्र्य पिवेत् ॥ त्रिराचम्य
पुनः दक्षिणहस्तेन जलमादाय वामेनाच्छाय मू-
लमंत्रेण सकृदभिमंत्रं तज्जलं वामहस्ते निक्षिप्य

तदंगुलिविवरजलविंदुभिः शिरसि प्रोक्षयेत् ॥
पुनस्तथैव जलमांदाय यामेनाच्छ्रुताय सकृदभिमं-
श्र दक्षिणनासारं व्रेणा प्राय तज्जलं शारीरां तर्गतं
तेन सर्वे कलुपमाक्षालितं तत्कृष्णावर्णं भूत्वा वा-
मनाङ्ग्या निर्गतं हस्ते आगतं विभाव्य वामभागे
कलिपतवज्ज्वरिलायां अख्खाय फट् ॥इति मंत्रेणास्फा-
लयेत् ॥ ततो मंत्रांति सूर्यमंडलस्थाय श्रीकृष्णाय
इदमध्ये समर्पयामि इत्येजलित्रयं दद्यात् ॥ ततो
गायत्रीं जपेत् ॥ उँगोपालाय विद्यहे जोपीवल्ल-

पद्म०

भाग धीमहि ॥ ततः कृष्णः प्रचोदयात् ॥ ३७ गो-
पालाय अंगुष्ठाख्यां नमः ॥ विद्वहे तर्जनीख्यां न-
मः ॥ गोपीवल्लभाय मध्यमाख्यां नमः ॥ धीमहि
अनामिकाख्यां नमः ॥ ततः कृष्ण कनिष्ठिकाख्यां
नमः ॥ प्रचोदयात् करतलपुष्टाख्यां नमः ॥ इति
करन्यासः ॥ ३८ गोपालाय हृदयाय नमः ॥ विक्रहे
शिरसे स्वाहा ॥ गोपीवल्लभाय शिखाये वपट् ॥
धीमहि कवचाय हुं ॥ ततः कृष्ण तेजव्रयाय वौपट्
प्रचोदयात् अखाय फट् ॥ इति विन्यस्य अटोत्तर-

॥ ५ ॥

शतवारं आशाविंशतिर्वा जपेत् ॥ इति विषु कालेषु संध्याविधिः ॥ जपांते जलमध्ये आटदलं पद्मं लिखित्वा तत्र कामवीजं विलिर्ल्य ॥ अँ गुरुंस्तर्पयामि ॥ परमगुरुंस्तर्पयामि ॥ महागुरुंस्तर्पयामि ॥ अस्मगुरुंस्तर्पयामि ॥ नारदादिदेवपीस्तर्पयामि ॥ पूर्वसिद्धांस्तर्पयामि ॥ भागवतांस्तर्पयामि ॥ अँ नमो भगवते विष्णवे सर्वभूताल्मने वासुदेवाय सर्वाल्मने योगपद्मपीठाल्मने नमः ॥ योगपीठाल्मकं श्रीकृष्णं तर्पयामि ॥ इति काण्ठिका-

॥७॥

नेनं हस्तौ संस्कृत्य ॥ ततः वितालनाराचमुटिद-
 यादिग्यवंधननामि प्रकाशमरक्षणादिविदध्यात् ॥ इति
 आसनविधिः ॥ अथ भूतशुद्धिः ॥ श्रीकृष्णाराध-
 नयोन्यतासिद्धर्थं भूतशुद्धिमहं करिष्ये ॥ इति सं-
 कल्पकच्छपीमुद्दया हादि स्थितं दीपकलिकाका-
 रं जीवज्योतिः परतेजसि दीनं विचित्य ॥ वामकुशो
 कृष्णवर्णो पापपुरुषं ध्यात्वा ये इति वायुवीजेन
 पोडशवारजपेत प्रकेण संशोष्य एं इति अग्नि-
 वीजेन चतुःपटियारजयेन कुंभेक्ष पापपुरुषं

पद०

दग्ध्वा वं हाति वरुणवीजेन द्वात्रिंशद्वारजपेन
अमृतव्याप्ते ध्यात्वा तया अमृतमयं शरीरं उत्पन्नं
विचितयेत् ॥ इति भूतशुद्धिः ॥ अथ प्राणप्र-
तिष्ठा ॥ अस्य श्री प्राणप्रतिष्ठामंत्रस्य ब्रह्मवि-
ष्णुमहेशा क्रपयः ॥ क्रुपयतुःसामानि छंदोऽसि ॥
प्राणशक्तिर्देवता आंवीजं हर्षी शक्तिः ॥ क्रौं कीलकं
प्राणप्रतिष्ठार्थं विनियोगः ॥ हादि हरतं दत्त्वा ॥ ॐ
आंहर्षीक्रौं यंरंलंघंशंपंसंहं हंसः ॥ सोहं मम प्राणः
मम इंद्रियाणि मम वाञ्छनश्वक्षुःश्रोत्रश्वाण-

चतुर्दले ॥ वंनमः ॥ कंनमः ॥ पंनमः ॥ संनमः ॥ खुमये
 द्विदले ॥ हंनमः ॥ क्षंनमः ॥ इत्यंतसार्तकान्यासः ॥
 अंनमः ॥ लद्याटे ॥ आंनमः ॥ मुखवृत्ते ॥ हंनमः ॥
 दक्षिणनेत्रे ॥ हंनमः ॥ चामनेत्रे ॥ उंनमः ॥ दक्षि-
 णश्चोत्रे ॥ कंनमः ॥ वामश्चोत्रे ॥ कंकुनमः ॥ दक्षि-
 णनासापुटे ॥ कंकुनमः ॥ वामनासापुटे ॥ लंनमः ॥
 दक्षिणगंडे ॥ लंकुनमः ॥ वामगंडे ॥ एंनमः ॥
 ऊळ्योटे ॥ एंनमः ॥ अघरोटे ॥ औंनमः ॥ ऊळ्यद-
 तपंको ॥ औंनमः ॥ अथोदंतपंको ॥ अंनमः ॥

क्षिरसि ॥ अःनमः ॥ मुखे ॥ ३६॥ कंतमः ॥ दक्ष-
वाहमूले ॥ स्वंतमः ॥ कृपेरे ॥ गंतमः ॥ मणिवंधे ॥
घंतमः ॥ अंगुलिमूले ॥ घंतमः ॥ अंगुलयंत्रे ॥
चंमनः ॥ वामवाहमूले ॥ घंतमः कृपेरे ॥ जंतमः ॥
मणिवंधे ॥ झंतमः ॥ अंगुलिमूले ॥ जंतमः ॥
अंगुलयंत्रे ॥ टंतमः ॥ दक्षिणपादमूले ॥ ठंतमः ॥
जातुनि ॥ घंतमः ॥ शुद्धे ॥ घंतमः ॥ पादांगुलि-
मूले ॥ णंतमः ॥ पादांगुलयंत्रे ॥ तंतमः ॥ वाम-
पादमूले ॥ थंतमः ॥ वामजातुनि ॥ दंतमः ॥ वाम-

॥१०॥

गुलफे ॥ धंनमः ॥ यामपादांगुलिमूले ॥ जंनमः ॥
 वामपादंगुलयग्रे ॥ पंनमः ॥ दक्षपाथ्यौ ॥ फंनमः ॥ एटो ॥
 भंनमः ॥ नासौ ॥ मंनमः ॥ उदरे ॥ यंनमः ॥ चक्षसि
 ॥ रंनमः ॥ दक्षकुद्धौ ॥ लंनमः ॥ कक्कुदि ॥ धंनमः
 वामकुक्खौ ॥ शंनमः ॥ हदादिदक्षवाहौ ॥ पंनमः ॥
 हदादिवामवाहौ ॥ संनमः ॥ हंदादिदक्षपादपर्यंत ॥
 हंनमः ॥ हदादिवामपादपर्यंत ॥ झंनमः ॥ हदादि-
 जठरांत ॥ क्षंनमः ॥ हदादिमुखांतपर्यंत ॥ न्यसेत्
 ॥ इत्यादिरूपं ॥ इतिकेवलमातृकान्यासः ॥ तत-

स्तेषु रथानेपु सविदुमातृकापीठं न्यसेत् ॥ ॥
अथ केशवादिमातृकान्यासर्वय ॥ प्रजापतिर्झपि:
॥ गायत्रीच्छुटः ॥ श्रीलक्ष्मीनारायणो देवता
॥ हलो वीजानि ॥ स्वरसंग्रहशक्तिः ॥ देहशुद्धिपूर्वकं
पुरुषार्थचतुष्टये विनियोगः ॥ अंकेशवाय कीर्त्ये
नमः ॥ ललाटे ॥ आनन्दारायणाय ॥ कांत्येनमः
॥ मुखचत्ते ॥ दंसाधवाय तुष्टे नमः ॥ दक्षिण-
तेजे ॥ ईर्गोविंदिदाय पुष्टे नमः ॥ वामनेत्रे ॥ डंवि-
णवे धृत्ये नमः ॥ दक्षिणकर्णे ॥ ऊं मधुसदनाय

पद०

॥१॥

शालै नमः ॥ वामकण्ठ ॥ कंत्रिविकमाय कियाये
नमः ॥ दक्षनासापुटे ॥ कंडवासनाय दयाये नमः ॥
वासनासापुटे ॥ लं श्रीधराय मेधाये नमः ॥ दक्षग-
डे ॥ लं हपीकशाय हपीये नमः ॥ वामगंडि ॥ एं प-
द्वानाभाय श्रद्धाये नमः ॥ ओउ ॥ ऐदामोदराय ल-
जाये नमः ॥ अधरे ॥ औवासुदेवाय लदम्ये नमः ॥
ऊर्ध्वदंतपंक्ति ॥ औसंकर्पणाय सरस्वत्ये नमः ॥
अथोदंतपंक्ति ॥ अंप्रशुभ्राय श्रील्ये नमः ॥ शिर-
सि ॥ अः अनिरुद्धाय रह्ये नमः ॥ मुखे ॥ कंचकिणे

जयाये नमः ॥ दक्षत्राहो ॥ खंगदिने दुगाये नमः ॥
कृपेरे ॥ गंशार्णिपो प्रभाये नमः ॥ मणिवंधे ॥ चं-
खडिने सत्याये नमः ॥ अंगुलिमूले ॥ ढंशालिने
चंडाये नमः अंगुलयगे ॥ चंहलिने वाणये नमः ॥
वामवाहुमूले ॥ छंमुसलिने विलासिन्ये नमः ॥ कृप-
रे ॥ जंशुलिने विजयाये नमः ॥ मणिवंधे ॥ झंपा-
णिने विरजाये नमः ॥ अंगुलिमूले ॥ जंअंकुशिने
विश्वाये नमः ॥ अंगुलयगे ॥ दंमुकुंदाय विमदाये
नमः ॥ दक्षपादमूले ॥ ठंनंदजाय सुनंदाये नमः

जातुनि ॥ उंतनंदिने स्मृतये नमः ॥ गुलफे ॥ हन्ताराय-
 णाय क्रुद्धये नमः ॥ अंगुलिमूले ॥ पांसरकवजिते स-
 मृद्धये नमः ॥ अंगुलये ॥ तंहरये शुद्धये नमः ॥ वा-
 मपादमूले ॥ थंकृष्णाय शुद्धयेनमः ॥ जातुनि ॥ दं-
 सत्याय भुत्तये नमः ॥ गुलफे ॥ धंसात्वताय सत्ये
 नमः ॥ पादांगुलिमूले ॥ नंशोरये क्षमाये नमः ॥ दक्षपा-
 पादांगुलये ॥ पंपरशुश्रामाय रमाये नमः ॥ दक्षपा-
 श्वे ॥ फंजनार्दनाय उमाये नमः ॥ वामपाश्वे ॥
 वंभूयराय कुटिद्वये नमः ॥ एष्टे ॥ भंविव्यादिमूर्ति-

ये क्लिन्याये नमः ॥ नाभौ ॥ मंयेकुठाय वसुदाये नमः ॥
॥ उदरे ॥ यंत्वगात्मने पुरुषोत्तमाय वसुधाये
नमः ॥ वक्षसि ॥ रं अमृतात्मने वलिने पराये नमः ॥
॥ दक्षकक्षे ॥ लंभानसात्मने वलात्तुजाय परायणा-
ये नमः ॥ ककुदि ॥ वंमदात्मने वलाय सूदमये
नमः ॥ वासकक्षे ॥ शं अस्थ्यात्मने वृपत्राय संध्या-
ये नमः ॥ हदादिद्धशहस्ते ॥ पंमजात्मने वृपाय
प्रज्ञाये नमः ॥ हदादिवामहस्ते ॥ संशुक्रात्मने हं-
साय प्रभाये नमः ॥ हदादिद्विष्णपादे ॥ हंप्राणा-

जातुनि ॥ उंनंदिने स्मृत्ये नमः ॥ शुल्के ॥ उंनाराय-
 णाय ऋद्धये नमः ॥ अंगुलिमूले ॥ णंनरकजिते स-
 मृद्धये नमः ॥ अंगुल्यये ॥ तंहरये शुद्धये नमः ॥ वा-
 मपादमूले ॥ थंकुण्णाय शुल्के ॥ जातुनि ॥ दं-
 सत्याय शुतये नमः ॥ शुल्के ॥ धंसात्वताय सत्ये
 नमः ॥ पादांगुलिमूले ॥ तंशीरये क्षमाये नमः ॥
 पादांगुल्यये ॥ पंपरशुरामाय रमाये नमः ॥ दक्षपा-
 श्वे ॥ फंजनार्दनाय उमाये नमः ॥ वासपाश्वे ॥
 बंभूवराय केदिन्ये नमः ॥ एष्टे ॥ भंविवादिमूर्ति-
 ॥ १२ ॥

ने लित्ताये नमः ॥ नाभौ ॥ मैवेकुंठाय वसुदाये नमः
॥ उद्दरे ॥ यंत्वगात्मने पुरुषोत्तमाय वसुधाये
नमः ॥ वक्षसि ॥ रंअमृतात्मने वलिने पराये नमः
॥ दक्षकक्षे ॥ लंमानसात्मने वलानुजाय परायणा-
ये नमः ॥ ककुदि ॥ वंमेदात्मने वलाय सूक्ष्माये
नमः ॥ चामकक्षे ॥ शंअस्थ्यात्मने उपवन्नाय संध्या-
ये नमः ॥ हृदादिदक्षहस्ते ॥ पंमज्जात्मने उपाय
प्रज्ञाये नमः ॥ हृदादिवासहस्ते ॥ संशुक्रात्मने हृ-
साय प्रभाये नमः ॥ हृदादिदक्षिणपादे ॥ हंप्राणा-

१९३॥

त्सने वराहाय निशाये नमः ॥ हृदादिवामपादे ॥
लंशक्तयात्मने विमलाय अमोघाये नमः ॥ हृदयाज्ञ-
ठरायधि ॥ क्षंकोधात्मने वृत्तिंहाय विद्युते नमः ॥
हृदयान्मुखायावधि ॥ केशवादिरथं न्यासो न्यासमा-
त्रेण देहिनां ॥ अच्युतलं ददातिव सत्यंसत्यं न
संशयः ॥ इति सकलवैष्णवविद्यामु अधिकार-
संपादिककेशवादिभातकन्यासः ॥ ॥ अथ त-
त्यन्यासः ॥ मनमः पराय जीवात्मने नमः ॥ १ ॥

पद्म०

त्सने वराहाय निशाये नमः ॥ हृदादिवामपादे ॥
लंशक्तयात्मने विमलाय अमोघाये नमः ॥ हृदयाज्ञ-
ठरायधि ॥ क्षंकोधात्मने वृत्तिंहाय विद्युते नमः ॥
हृदयान्मुखायावधि ॥ केशवादिरथं न्यासो न्यासमा-
त्रेण देहिनां ॥ अच्युतलं ददातिव सत्यंसत्यं न
संशयः ॥ इति सकलवैष्णवविद्यामु अधिकार-

शारीरे ॥ चंनमः ॥ पराय बुद्ध्यात्मने नमः ॥
फंनमः पराय अहंकारात्मने नमः ॥ पंनमः पराय
मनआत्मने नमः ॥ एतच्चयं हृदि ॥ नंनमः पराय श-
ब्दात्मने नमः ॥ शिरसि ॥ धंनमः पराय स्पर्शात्म-
ने नमः ॥ मुखे ॥ दंनमः पराय रूपात्मे नमः हृदि ॥
थंनमः पराय रसात्मने नमः ॥ गुह्ये ॥ तंनमः प-
राय गंधात्मने नमः ॥ पादच्छ्रोः ॥ णंनमः पराय
श्रोत्रात्मने नमः ॥ श्रोत्रयोः ॥ ढंनमः पराय ल-
गात्मने नमः ॥ खनि ॥ डंनमः पराय वक्षुरात्म-

ने नमः ॥ चक्षुयोः ॥ ठंनमः पराय जिक्तात्मने न-
 मः ॥ रसतायां ॥ ठंनमः पराय ब्राणात्मने नमः ॥
 प्राणयोः ॥ ऊंनमः पराय वागात्मने नमः ॥ मुखे ॥
 द्वंनमः पराय पाण्यात्मने नमः ॥ हस्तयोः ॥ ऊंनमः
 पराय पादात्मने नमः ॥ पादयोः ॥ ठंनमः पराय
 पायुतत्वात्मने नमः ॥ गुदे ॥ ऊंनमः पराय उप-
 स्थितत्वात्मने नमः ॥ उपस्थिते ॥ ठंनमः पराय आ-
 काशतत्वात्मने नमः ॥ मूर्धि ॥ ऊंनमः पराय वायु-
 तत्वात्मने नमः ॥ मुखे ॥ ऊंनमः पराय तेजआ-

तमने नमः ॥ हादि ॥ संनमः पराय अंव्यात्मने
नमः ॥ गुह्ये ॥ कंतमः पराय एथिव्यात्मने नमः ॥
पाद्योः ॥ शंनमः पराय हत्पुंडरीकात्मने नमः ॥
॥ १ ॥ हंनमः पराय द्वादशकलाठ्यास्यैमंडला-
तमने नमः ॥ २ ॥ संनमः पराय षोडशकलाभ्या-
स्तचंद्रमंडलात्मने नमः ॥ ३ ॥ चंनमः दशकला-
ठ्यास्तयक्लिमंडलात्मने नमः ॥ ४ ॥ एतत्तुष्टुप्यं
हादि ॥ पंनमः पराय श्रीवासुदेवाय परमेष्ठ्यात्मने
नमः ॥ शिरसि ॥ यंनमः पराय संकर्पणाय पुरु-

पात्सने नमः ॥ सुखे ॥ लंतमः पराय प्रसुप्ताय
 विश्वासने नमः ॥ हृदि ॥ रंतमः पराय अनिरुद्धाय
 निदृत्यात्सने नमः ॥ शुहे ॥ लंतमः पराय नारा-
 यणाय संवासने नमः ॥ पादयोः ॥ कंतमः पराय
 वृत्सिहाय कोपतत्वात्सने नमः ॥ सकलशरीरे ॥
 इति तत्त्वन्यासः ॥ ॥ अथेद्विद्यन्यासः ॥ अ॒ दि-
 ग्यो नमः ॥ श्रोत्रयोः ॥ आदित्याय नमः ॥ नेत्रयोः ॥
 वायने नमः ॥ लचि ॥ वरुणाय नमः ॥ जिङ्गायां ॥
 अग्नये नमः ॥ वाचि ॥ इद्रायनमः हस्तयोः ॥ विष्णवे

तमः॥ पादद्योः॥ मित्राय नमः॥ पायौ॥ प्रजापतये
नमः॥ शुहेये॥ चंद्राय नमः॥ मनसि॥ व्राह्मणे नमः
गुरुदो॥ स्लद्याय नमः॥ अहंकारे॥ ईश्वराय नमः॥ म-
नसि॥ चेतन्याय नमः॥ चिते॥ इति इंद्रियशुब्धर्थं
इंद्रियन्यासः॥ ॐ नमो भगवते विष्णवे सर्वभूता-
त्सने वासुदेवाय सर्वात्मसंचेतयोगपद्मपीठात्मने
नमः॥ इति महामन्त्रेण व्यापकतया सर्वाणि न्यसे-
त्॥ इति पीठन्यासः॥ प्राणायामं कुर्यात्॥ ॥
अथ मूलमन्त्रन्यासः॥ ॐ अस्य श्रीगोपालाटाद-

॥१६॥

शाक्षरमंत्रस्य नारदं क्रपि: ॥ गायत्रीछुंदः ॥ श्री-
 कृष्णः परमात्मा देवता कौवीजं ॥ स्वाहाशक्तिः ॥
 नृहीकीलकं ॥ श्रीकृष्णप्रीत्यर्थं जपे चिनियोगः ॥
 नारदांयकप्रये नमः ॥ शिरसि ॥ गायत्रीछुं-
 दसे नमः ॥ सुखे ॥ श्रीकृष्णोदेवतार्थे नमः ॥ हृदये ॥
 कौवीजाय नमः ॥ एहो ॥ स्वाहाशक्तये नमः पाद-
 योः ॥ नृहीकीलकाय नमः सर्वाणि ॥ इति ऋष्या-
 दिन्यासः ॥ कौंअंगुष्ठाम्यां नमः ॥ कृष्णाय तर्ज-
 नीम्यां नमः ॥ गोविदाय सध्यमाम्यां नमः ॥

पद्म०

गोपीजन अनामिकाभ्यां तमः ॥ वल्लभाय क-
निपुकाभ्यां तमः ॥ स्वाहा करतात्करपृष्ठा-
भ्यां तमः ॥ इति करन्यासः ॥ कौं हृदयाय
तमः ॥ कृणाय शिरसे स्वाहा ॥ गोविंदाय
शिखायै वपट् ॥ गोपीजन कवचाय हुं ॥ वल्लभाय
तेवत्रयात् वोपट् ॥ स्वाहा अख्याय फट् ॥ अथ
अक्षरन्यासः ॥ कूं मृत्ति ॥ कूं भालि ॥ एणां श्रुतोः ॥
यं नेत्रयोः ॥ गोकर्णयोः ॥ विनासिकयोः ॥ द्वं
आस्ये ॥ यं कंठे ॥ गोदोर्मूलयोः ॥ पीं हृदये ॥ जं

॥१७॥

उद्दरे ॥ नं ताभौ ॥ वं लिमो ॥ लंगहेय ॥ भां कल्यां ॥
यं जान्योः ॥ स्वां गुलफयोः ॥ हां पादयोः ॥ इति
वर्णन्यासः ॥ हुं सुदर्शनाय अस्त्राय फटिति ॥
रक्षां कुर्यात् ॥ अथ प्राणायासः ॥ क्हौ इति पोड-
शवारं जपेत् ॥ वामनाड्या वायुं पूरयेत् ॥ पुनः
चतुःपाटिवारजपेन कुंभकं कृत्या ॥ द्वात्रिशादारज-
पेन रेचयेत् ॥ अथ ध्यानं ॥ कुङ्केदीवरकांतिमिद्-
वदनं वहीवतंसप्रियं ॥ श्रीवत्सांकमुदारकौरु-
भवरं पीतांवरं सुंदरं ॥ गोपीनां नयनोत्पलाच-

पद्म

ततदुं गोगोपसंघाटतं गोविंदं कलवेणुवादनपरं
दिङ्यांगाभूपं भजे ॥ १ ॥ इति ध्यात्वा ॥ मानसैः
पञ्चोपचारैः संपूज्या ॥ जपं कुर्यात् ॥ सहस्रं अष्टोत्तर-
शातं वा यथोत्साहं ॥ गुह्यातिगुह्यगोत्ता त्वं एहा-
पास्मकृतं जपं ॥ सिद्धिर्भवतु मे देव लवप्रसादा-
चयि स्थितिः ॥ इति जपं समर्प्य स्तुत्वा वहि: पू-
जां समारमेत् ॥ तत्र पात्रस्थापनं एष हस्तप्र-
क्षालनपात्रं ॥ वासे कलशः ॥ दक्षिणे गंधपुण्प-
वस्थपाटीनि ॥ वासहस्रतनिकटे घंटां ॥ देवदक्षिणे

॥७८॥

युतदीपं वामे तैलदीपं संस्थाप्य ॥ अथ शंखस्था-
पनं ॥ स्वपुरतो वामभागे गंधोदकेन त्रिकोणपट्-
कोणवर्तुलचतुरस्त्रमंडलमालिस्य ॐ नमः ॥ इति-
गंधपुष्पाण्यां मंडलं संपूज्य तत्र प्रक्षालिततत्रि-
पादिकां संस्थाप्य ॥ मं दशकलात्मने वहिमंडला-
य नमः ॥ इति गंधपुष्पपाद्यतेलिपादिकां संपूज्य ॥
अं द्वादशकलात्मने सूर्यमंडलाय नमः ॥ इति
शंखं संपूज्य मूलमंत्रेण शुद्धोदकेन शंखमाप्नुय ॥
ॐ पोडशकलात्मने सोममंडलाय नमः ॥ इति श-

पद०

यतोर्यं च पूजयित्वा ॥ गांगे च यमुने चैवः ॥ ती-
र्थान्यावाह्य संयोज्य संपूज्य ॥ इहैं अमृते अमृतोद्द-
वे अमृतस्त्राविणि अस्तुतं स्वावय स्वावय क्लौं ॥ इति-
मंत्रेण धेनुमुद्रां प्रदर्शयित्वा ॥ शांखा ॥ ६ ॥ चक्र ॥ ३ ॥
गदा ॥ ३ ॥ पद्मा ॥ ४ ॥ गरुड ॥ ५ ॥ मत्स्य ॥ ६ ॥
सुद्राः प्रदर्शयित्वा दक्षिणहस्ताननामिकांशुष्टा-
यां शर्वलोभयपार्वै धृत्वा ॥ उपरि प्रसारिततर्ज-
नी मध्यमाधुताविलंचमुजयाकुमुमेन वा शर्वजलं
गण्डास् ॥ अष्टवारं मंत्रं जपेत् ॥ ततः सद्यमपा-

॥१९॥

त्रेण गांवजलं गृहित्वा कलयो द्विपेत् ॥ मूलेन
 सकृत् आत्मानं प्रोक्ष्य सकलं पूजासाधनं च
 प्रोक्षयेत् ॥ इति गांवपूजाविधिः ॥ अथ गांवद-
 विष्णे पाद्यपात्रं ॥ तत्र इयामाक ॥ १ ॥ द्वूर्वा ॥ २ ॥
 अत्र ३ ॥ विष्णुकांता निषिद्य गांवस्य उत्तरे ॥
 अर्घपात्रं तत्र गंध ॥ १ ॥ पृष्ठ ॥ २ ॥ अक्षत
 ॥ ३ ॥ कुशाग्रा ॥ ४ ॥ तिल ॥ ५ ॥ सर्पप ॥ ६ ॥
 द्वूर्वा ॥ ७ ॥ निषिद्य पूर्वे आचमन-
 पात्रं ॥ तत्र जातीफल ॥ १ ॥ उत्कंग ॥ २ ॥ क-

पद०

कोलान्निक्षिपेत् ॥ शंखरस्य पश्चिमे मधुपर्कपात्रं ॥
तत्र दीधि मधु वृत्तं क्षिपेत् ॥ द्रव्याभवि तस्त्रा-
म्बा गंधतुलसीकृताः सर्वत्र योज्याः ॥ ततः ॥
सर्वाणि पात्राणि मूलमुच्चरन् ॥ कलशाजलेन पुर-
यित्वा गंधपुरपैरभ्यच्छ्य एकैकशो मूलेनाभिमंत्र-
क्षिक्षित् शंखांशु दत्वा ॥ धेतुमुद्रां महामुद्रां च
प्रदर्शयेत् ॥ इति पादपूजनं ॥ भूमौ आएदलं पद्म-
स्थिरित्वा तस्मिन् सिंहासनं न्यसेत् ॥ महापीठमं-
त्रेण पुण्यांजलि दत्वा सत्यभासानंदस्वरूपं परं

धाम इति चिंतयेत् ॥ इति पीठपूजाविधि: ॥ ततः
 ताम्रपात्रे श्रीकृष्णस्वरूपं स्थापयिला पुण्पांजलि-
 कृत्वा पञ्चांगन्यासं कुर्यात् ॥ ततो मूलमुच्चार्यं श्री-
 कृष्ण एष ते अर्द्धं स्थाहा ॥ इति शिरसि स्थाहा ॥
 अर्द्धं दद्यात् ॥ मूलमुच्चार्यं श्रीकृष्ण इदं ते पाञ्चनमः
 ॥ इति पादयोर्दद्यात् ॥ एवनः मूलमुः श्रीकृष्ण इद-
 माचमनीयं सुधा इति सुखे ॥ पुनर्मूलमुः श्रीकृष्ण
 एष ते सधुपर्कः सुधा इति सुखे ॥ पुनर्मूलमुः
 पुनराचमनं ॥ ततः शंखतोयेन स्थापयेत् ॥ अंगओ-

छनं ॥ ततो चर्णं यज्ञोपवीतं भूषणानि समर्पयेत् ॥
गंधं पुष्पं धूपं दीपं च समर्पयेत् ॥ नैवेद्यमानीय
मूलेन प्रोक्ष्य गंधपुष्पादिनाभ्यच्छ्य ॥ यं ॥ इति
वायुवीजेन अष्टवारजतेन नैवेद्यदोषान् संशोष्य
॥ रं ॥ इति अग्निवीजेन नैवेद्यदोषान् दृष्ट्या ॥ वं ॥
इति असृतवीजेन नैवेद्यं असृतमयं इति चिंतयेत् ॥
धेनुमुद्रां महामुद्रां च दृशयेत् ॥ चक्रमुद्रया संर-
क्षमलेनाभिमंत्रयेत् ॥ उम्बुर्मृतोपस्तरणमसि स्वा-
हा ॥ इति आपोशानं विभाव्य मूलमंत्राते सांगाय

सपरिवाराय श्रीकृष्णाय नवेच्यं समर्पयामीति शं-
खजलंकिंचिदत्या नवेच्यपात्रं स्थृता वामेन विकचो-
यलसंनिभां ग्रासमुदां दर्शयेत् ॥ ॐ प्राणाय स्वा-
हा ओं अपानाय स्वाहा ॥ ओं समानाय स्वाहा ॥
ओं उदानाय स्वाहा ॥ ओं व्यानाय स्वाहा ॥ इति
पञ्च प्राणाहुतीश्चितयेत् ॥ ततो भगवते षोजनं
चितयेत् ॥ यथाशक्ति मंत्रं जपेत् ॥ ततः अमृता-
पिधानमसि स्वाहा ॥ इति उत्तरापोक्तानं दद्या
आचमनीयेत् ॥ ततस्तावूलार्पणं नीराजनं ॥ ततः

सजलं शंखं देवोपरि श्रामयित्वा तज्जलेन सम-
तादर्दमानं आत्मानं च प्रोक्षयेत् ॥ ततोपराधक्ष-
मापनं ॥ मंत्रहीनं किञ्चाहीनं भक्तिहीनं यदुच्चितं ॥
तत्सर्वं क्षमतां देव दीनं मासात्मसात्कुरु ॥ अपराध-
सहस्राणि क्रियते हनिशं मया ॥ तानि सर्वाणि मेदेव
क्षमस्य महुषुदन ॥ इति क्षमाप्य ॥ सर्वतीर्थमयाय
श्रीकृष्णपादोदकाय नमः ॥ इति गंधपुष्पपात्राय
अन्यच्च तीर्थपात्रं शिरसि निधाय आधारि स्थाप-
येत् ॥ न तु केवलायां भूमौ ॥ वलिंभीपणो

॥२३॥

पद्०

भीएमः कपिलो नारदोऽर्जुनः ॥ प्रलहादश्चांवरीपश्च
 वसुवायुसुतः शिवः ॥ विष्वक्सेत्रोदधाक्रशः सनका-
 श्चाः शुकादयः ॥ आयांतु वैष्णवाः सर्वे दीनोद्दर-
 णतपराः ॥ तेष्यो हरिपादोदकं कृत्वा अन्येभ्योपि
 सन्निकटस्थैर्येष्टयो हरिचंदननिमालियपादोदकं
 विभज्य ॥ पश्चात्स्वयं निषेवत् ॥ यथाशकिजपं
 कृत्वा स्तोत्रपाठं कृत्वा प्रदक्षिणनमस्कारादीकुर्या-
 त् ॥ कर्मणा मनसा चाचा त्वतो नान्या गतिर्मम ॥
 अंतश्चरेण भूतानां द्रष्टासि वरदः सदा ॥२॥ यदत्त-

भक्तिमात्रेण पत्रं पुणं फलं जलं ॥ आवेदितं
निवेद्यं च तद्गृहणातुकंपया ॥ २ ॥ इति कृतं आ-
राधनं भेणवतं समर्प्य यथासुखं विहेरत् ॥ ३ ॥ इति
श्रीकृष्णाराधनसंक्षेपपद्धतिः ॥ ॥ अथ कवचं ॥
पुलस्थ उवाच ॥ भगवन्सर्वधर्मज्ञ कवचं यत्प्रका-
शितं ॥ श्वेतोक्यमंगलं नाम कृपया कथय प्र-
भो ॥ १ ॥ सनक्तुमार उवाच ॥ शृणु वद्या-
सि विंश्ट्रं कवचं पंरमाद्वृतं ॥ नारायणेन कथि-
तं कृपया ब्रह्मणो पुरा ॥ २ ॥ त्रहस्णा कथितं

॥२३॥

महां परं स्वेहाददामि ते ॥ आतिशुहयतम् तत्ये
 ब्रह्मसंग्रीथविग्रहं ॥ ३ ॥ यद्गृह्णा पठनाद्रह्णा स्मृष्टि
 वितद्विते ध्रुवं ॥ यद्गृह्णा पठनात्पाति महालक्ष्मी-
 जंगच्चयं ॥ ४ ॥ पठनाद्वारणाच्छंखुः संहर्ता सर्व-
 तत्यवित् ॥ वैलोक्यजननी दुर्गा महिषादिमहासु-
 गन ॥ ५ ॥ वरदसान् जघानेव पठनाद्वारणाच्य-
 तः ॥ एवामिद्रादयः सर्वे सर्वेऽवर्यमवाप्नुः ॥ ६ ॥
 शिष्याय विष्णुभक्ताय साधकाय प्रकाशयेत् ॥
 शाठाय परशिष्याय दत्त्वा मुख्यमवाप्नुयात् ॥ ७ ॥

कव०

त्रैलोक्यमंगलस्थास्य कवचस्य प्रजापतिः ॥ ५-
पि च उद्दरु गायत्री देवो नारायणः स्वर्यं ॥ ८ ॥
धर्मर्थकाममोक्षेषु विनियोगः प्रकीर्तिः ॥ प्र-
णवो मे शिरः पातु नमो नारायणाय च ॥ ९ ॥ भाद्रं
पायानेत्रयुगमस्याणां भुक्तिसुकिदः ॥ रौप्याया-
क्ष्योक्तयुगमं लोकाक्षरः सर्वमोहनः ॥ १० ॥ रूपी-
रुदण्डाय सदाप्राणं गोविंदायेति जिकिकां ॥ गोपी-
जनानां वष्टुगाय स्वाहानननमम ॥ ११ ॥ अटा-
तशाक्षरो मंगः कंठं पातु दृशाक्षरः ॥ गोपीजनपदः

॥२८॥

वल्लभाय रुयाहा भुजद्वयं ॥ १२ ॥ क्षोरलौकों
 उयामलांगाय नमः सकंधो दग्धाक्षरः ॥ क्षों कु-
 णाय करों पातु क्षों कृष्णायंगजोऽवतु ॥ १३ ॥
 हटयं आं भुयतेशि क्षों कृष्णायस्तनो मम ॥ गो-
 पालायानिजाया मे कृशियुगमं सदावतु ॥ १४ ॥
 क्षों कृष्णाय सदा पातु पार्वयुगमं मनूतमः ॥ कु-
 णगोविंदको पातु स्मशाद्यो ढेयुतो मनुः ॥ १५ ॥
 अपाक्षरः पातु नाभिं कृष्णेति व्यक्षसोवतु ॥ एष
 क्षों कृष्णकं कालं क्षों कृष्णाय द्विदांतकः ॥ १६ ॥

कप्त

सविथनी सततं पातु श्रीहींकौं कृष्णठदयं ॥ उरु-
सताक्षरः पातु त्रयोदशाक्षरोवतु ॥ १७ ॥ श्री-
हींकौं यदतो गोपीजनवल्लपदं ततः ॥ भायस्वा-
हति पायुं वे कौंहीं श्री स दशाक्षरः ॥ १८ ॥ जातु-
ती च सदा पातु हींश्रीकौं च दशाक्षरः ॥ त्रयो-
दशाक्षरः पातु जंघे चक्रगदायुधः ॥ १९ ॥ अष्टा-
दशाक्षरो हींश्रीपूर्वको विश्वावर्णकः ॥ सर्वांगं मे-
सदा पातु द्वारकानायको वली ॥ २० ॥ नमोभगा-
वते पश्चाद्वासुदेवाय तत्परं ॥ तारायो दादशाणी-

यं प्राच्यां मां सर्वदावतु ॥२१॥ श्री-हृष्टां दशवर्ण-
 कः कृ-हृश्रीपोडशक्षरः ॥ गदाद्युदायुधो विष्णुः-
 समेतिदिशि रक्षतु ॥२२॥ हृश्रीदशाक्षरो मंत्रो-
 दक्षिणे मां सदावतु ॥ तरो नमोभगवते सक्रिमणि-
 वल्लभाय च ॥२३॥ स्वाहेति योडशाणेयं नैकत्या-
 दिशि रक्षतु॥कृहृषीकेशायपदं नमो मां वारुणोवतु
 ॥२४॥ अष्टादशाणः कामांतो वायन्तये मां सदाव-
 तु ॥ श्री मायाकामकृष्णाय जोविदाय द्विठो मनुः-
 ॥२५॥ द्वादशाणात्मको विष्णुरक्तेर मां स-

दायतु ॥ वारभवः कामकृष्णाय नहीं गोविंदाय त-
तः परं ॥ २६ ॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय स्वाहासो-
ततःपरं ॥ द्वान्निशादक्षरो मंत्रो मामैश्चान्ये सदा-
वतु ॥ २७ ॥ कालियस्य कणामध्ये दिव्यं नृत्य-
करोति तं ॥ नमामि देवकीपुनर्न नृत्यमानं तमच्चु-
तं ॥ २८ ॥ द्वान्निशादक्षरो मंत्रोऽयधो मां सर्वदाव-
त ॥ श्री कामदेवाय विद्यहे पुष्पवाणाय श्रीमहि-
॥ २९ ॥ तन्नोनंगः प्रचोदयात् एषा मां पात्
चोर्ध्वंतः ॥ इति ते कथितं विप्र सर्वमंत्रोच्चविग्रह

॥२६॥

३०॥ त्रैलोक्यमंगलं नाम कवचं व्रहसुपिणं ॥
 त्रहोश्च प्रमुखार्थी शनारायण मुखाच्छ्रुतं ॥३१॥ तव
 सोहानमयास्यात् प्रवक्तव्यं न कर्हयचित् ॥ गुरुं
 प्रणम्य विधिवत्कवचं प्रपठेत् यः ॥३२॥ सकु-
 द्धिलिंगथाङ्गानं सोपि सर्वतोमयः ॥ मंत्रेषु
 सकलेष्वेव देशिको नाम्र संशयः ॥३३॥ शतम-
 एतोन्तरं चापि पुरश्चयांविधिः स्मृतः ॥ हयनादिन-
 दशांशेन कृत्वा तत्साधयेत्युवं ॥३४॥ यदि-
 स्यालित्सद्वक्वचो सिद्धिरेव न संशयः ॥ मंत्रसिद्धि-

कव०

भवेतस्य पुराण्यां विना ततः ॥ ३६ ॥ सप्द्वाम्-
द्वय सततं वाणीलृदमीर्वसेततः ॥ प्रणांजल्यएकं
दल्या मूलेन्द्रेव पठेत्सकृत ॥ ३७ ॥ दशावर्पसहस्राणां
पूजायाः फलमातुयात ॥ भूजं चिलिर्व्य गुटिका
स्वर्णस्थां धारयेद्यादि ॥ ३८ ॥ गोरोचनाकुमार्यां
कस्त्रीरकके; पुनः ॥ कंठे वा दक्षिणे वाहौ सोपि
विष्णुन् संशयः ॥ ३९ ॥ अश्वमेघसहस्राणि वा-
जपेयशतानि च ॥ महादानानि यान्येव प्रादक्षिण्यं
भुवरतश्च ॥ ३१ ॥ कलां नाहृति तान्येव सकृदुच्चार-

णायतः ॥ ४० ॥ कवचरुय प्रसादेन जीवनमु-
 को भवेत्तरः ॥ त्रैलोक्यं मोक्षयेदेव त्रैलोक्य-
 विजयी भवेत् ॥ ४१ ॥ इदं कवचमज्जाला भ-
 जेयः पुरुषोत्तमं ॥ शतरुद्रं प्रजसोपि न मं-
 त्रः सिद्धिदायकः ॥ ४२ ॥ इति श्रीसनकु-
 मारत्मे त्रैलोक्यमंगलं नाम कवचं समाप्तं ॥
 ॥अथ सहस्रनाम लिख्यते ॥ कैलासशिखे रम्ये
 नानादुम्लताकुले ॥ नानापक्षिसमायुक्ते सिद्धचा-
 रणसेविते ॥ १ ॥ कल्पतुक्षमहेद्यानमंडिते सम-

भूतले ॥ निविट्टं प्रणिपत्याहुं पार्वती प्राणवल्लभं
॥ २ ॥ श्रीपार्वतसुनाच ॥ भगवन् देवदेवेश सु-
चित्स्थित्यंतकारक ॥ योगियोगिमहायोगिपूज्यपा-
दसुगांवुज ॥ ३ ॥ लमेव पूज्यसे लोकेन्द्रहस्ति-
एग्नसुरादिभिः ॥ नित्यं पठसि देवेश कस्य स्तोत्रं
महेश्वर ॥ ४ ॥ लत्तोऽधिकतरः को वा यमेवं स-
मुपाससे ॥ हर्षगङ्गदया वाचा यन्त्राम लयसे मुहुः
॥ ५ ॥ आश्वर्यमिदमारुत्यातं जायते मयि शंकर ॥
त्वं प्राणेश महाप्राह्ण संशयं छिंथि शंकर ॥ ६ ॥

॥२८॥

सह०

॥ श्रीमहादेव उवाच ॥ धन्यासि कृतपुण्यासि
 पार्वति प्राणवल्लभे ॥ रहस्यातिरहस्यं च यत्पृच्छ-
 सि वराननेना ॥ तत्त्वं गोपितवानास्मि ल्लीस्वभावा-
 दद्हं त्रिये ॥ ल्लीस्वभावान्महादेवि पुनरर्थं परिए-
 च्छसि ॥ ८ ॥ गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं प्रयत-
 नः ॥ दत्ते च सिद्धिहानिः स्यात् तस्माद्यत्वेन गो-
 पयेत् ॥ ९ ॥ राज्यं देयं च सर्वस्वं स्वप्राणमपि
 सुन्दरि ॥ न च वाच्यं परं तत्त्वं गोपनीयं प्रयततः
 ॥ १० ॥ इदं रहस्यं परमं पुरुषार्थप्रदायकं ॥ ध-

तरत्नैयमाणिक्यतुरंगमगाजादिकं ॥ ११ ॥ ददा-
ति स्मरणोदेव महामोक्षप्रदायकं ॥ तस्य गोपाल-
देवस्य नान्यां साहस्रमुतमं ॥ १२ ॥ स्मरामि सत-
तं देवि हर्षगङ्गदया गिरा ॥ अवतारा महाविष्णोर्म-
स्यकृमादयः कर्ति ॥ १३ ॥ न तेषु देवदेवेशि पू-
र्णित्वं सुरसुंदरि ॥ अवतारो हय्यं साक्षात्पूर्णत्र-
हसन्नातनं ॥ १४ ॥ वासुदेवारथ्यममलं ब्रह्मादि-
मिरुपासितं ॥ नैनं जानन्ति तत्त्वेन कर्ममृदा मह-
र्षयः ॥ १५ ॥ नारदः कपिपिलाचार्यो वेदव्यासः स-

॥२६॥

सह०

नातनः ॥ अहं व्रहा शुकोऽनिश्च वासि पुश्य पराश-
रः ॥ १६ ॥ एते जार्नति तत्त्वेन जपन्ति जगदीवरं ॥
तद्गुपतां गता एते नामरूपक्रियादिभिः ॥ १७ ॥
तत्त्वेऽहं संप्रवद्यामि शृणु प्रावहिता प्रिये ॥ योस्मौ
निरंजनो देवश्रित्यरुपी जनार्दनः ॥ १८ ॥ सं-
सारसागरोत्तीर्णकरणाय चृणां सदा ॥ श्रीगंगा
द्रवरूपेण त्रैलोक्यं व्याप्य तिथिति ॥ १९ ॥ ततो
लोका महामूरा विष्णुभक्तिवर्जिताः ॥ निश्चयं
नाभिगच्छति पुनर्नारायणो हरिः ॥ २० ॥ ल्यक्त्वा

नारायणं देवमादि भूतमकल्पयां केचित्खामपरे मां
न भन्ति युक्ता उपासते ॥२१॥ लवतो मतश्च निशि-
लान्कामान्प्राप्य विमोहिताः ॥ अवजानंति ते मूढा-
नारायणमनामयं ॥ २२ ॥ निरंजनो निराकारो
भक्तानां प्रीतिकामतः ॥ युद्धावनविहाराय गोपालं
रूपमुद्दिरन् ॥ २३ ॥ सुरलीयादनाधारी राधाये
प्रीतिमावहन्त् ॥ अंशगिरेयः समुन्मृल्य युर्णरूप-
कलायुतः ॥२४॥ श्रीकृष्णचंद्रो भगवान्दंदगोपव-
रोद्यतः ॥ धरणीरूपिणी भाता यशोदानंददायिनी

॥ २५ ॥ देवकावसुदवाम्यां ध्यातस्ताम्यां वशी-
 कृतः ॥ ह्लाम्यां प्रयाचितो नाथो देवक्या वसुदेव-
 तः ॥ २६ ॥ व्रह्मणम्यथितो देवो देवरपि सुरेश्य-
 रि ॥ देवेविज्ञप्त ईशानो भूमिमंडलमंडितः ॥२७॥
 जातो भूमारसुदत् पूर्णहृपकलाकुलः ॥ जातो-
 इन्यामपि उतो सुरली वेदेरचिका ॥२८॥ तया-
 सार्थवचः कृत्वा ततो जातो मर्हीतले ॥ संसारसार-
 सर्वसं इयामठं महदुज्जयलं ॥२९॥ एतज्जग्योति-
 रहं वेद्यं चितयामि सनातनं ॥ एतदत्रभावात्स-

कलं ऋह्यांडं मद्भै शिवे ॥ ३० ॥ गौरतेजो विना-
यस्तु ऋयामतेजः समचीयेत् ॥ जपेद्वा ध्यायते वापि
स भवेत्पातकी लिवे ॥ ३१ ॥ स ब्रह्महा सुरापी
च स्वर्णस्तेयी च पञ्चमः ॥ एतेदौष्ठिर्विशिष्येत तेजो-
भेदान्महेष्यारि ॥ ३२ ॥ तस्माज्ज्योतिरभृद्वेधा रा-
धामाध्यवरुपकं ॥ तस्मादद्वं महादेवि गोपालेनव
भापिते ॥ ३३ ॥ दुर्वाससो मुनेमौह कार्तिकयां रास-
मंडले ॥ ततः एष्टवती राधा संदेहं भेदमालमनः ॥
॥ ३४ ॥ निरंजनात्समुत्पन्नं मयाधीतं जगन्मयं ॥

१३७॥

श्रीकृष्णोन ततः प्रौक्तं रथायै नारदाय च ॥३५॥
 ततो नारदतः सर्वे विरला वैष्णवास्तथा ॥ कलो
 जानन्ति देवेशि गोपनीयं लवया सदा ॥ ३६ ॥
 शठाय कृपणायाथ दांभिकय सुरेश्वरि ॥ न देयं
 परमित्याय दत्त्वा मृत्युमवाप्नुयात ॥ ३७ ॥ तच्चे
 गोपालदेवस्य नामां साहस्रमुनम् ॥ प्रवद्यामि
 सुरेशानि श्रोतुं योग्यासि सुंदरि ॥ ३८ ॥ त्वया कृ-
 न्नापि नो वाच्यं गोपनीयं स्वयमेनिवत् ॥ रहस्या-
 तिरहस्यं मे श्राणादपि सुलोचने ॥ ३९ ॥ ब्रह्महस्या-

सह०

मवायोति तस्माद्यलेन गोपयेत् ॥ ४० ॥ ॐ अस्य
श्रीगोपालसहस्रनामस्तोत्रमंत्रस्य ॥ श्री सदाशिव-
वक्रपिः ॥ अनुष्टुप् छंडः ॥ श्रीगोपालो देवता ॥ का-
मो वीजं ॥ माया शक्तिः ॥ चंद्रः कीलकं ॥ श्रीकृष्णच-
रभक्तिजन्यफलप्राप्तये श्रीगोपालसहस्रनामजपे
विनियोगः ॥ अथ ध्यानं ॥ फुल्लेदीवरकांतिविंटु-
वदनं वह्नियतंसप्रियं श्रीवत्सांकसुदारकौस्तुभधरं
पीतांवरं सुन्दरं ॥ गोपीनां नयनोत्पलाचिततरुं
गोगोपसंधायुतं गोविंदं कलदेवेषुवादनपरं दिठ्यां-

गम्भूरं भजे ॥ ४३ ॥ अँ क्लौं देयः कामदेवश्च
 कामवीजशिरोमणिः ॥ श्रीकृष्णः कृष्णचरितो
 लीलाविभवारकः ॥ ४२ ॥ धरणीपालको धनयो
 धनवान्यप्रवत्तकः ॥ गोविंदो गोकुलाचार्यो गोपी-
 गोपमनोहरः ॥ ४३ ॥ गोवतसपालकः स्वामी
 गोपालो गोपीपालकः ॥ गोपीजनानंदकरो व-
 निहजायानिपेवितः ॥ ४४ ॥ गजगामी गुरुगांता
 मायानंगादितीर्थसुः ॥ गंगानगतसंचारी गणेशा-
 दिसुरस्तुतः ॥ ४५ ॥ निरिश्श्रावणतो शोरीप्राणो-

आहदये स्थितः ॥ गदाधरो गदहरो पौपीना-
जीवनौपथीः ॥ ४६ ॥ यस्तस्येदुसंजतो गोमा-
युक्तरक्षणः ॥ गरुडासनसंजातशमा गरुडसेवि-
तः ॥ ४७ ॥ गंगादितीर्थरसिको शामणीयामदाय-
कः ॥ गाधीकृतजगत्स्युगोचरशत्रुनिषेवितः ॥ ४८ ॥
गोवर्धनधरो गोपकन्यावत्थापहारकः ॥ गोप्यो
गोपपतिगोप्या गोपीपालनतत्परः ॥ ४९ ॥ जातमा-
योऽगाधयुद्धिगात्रसौदर्यमंडितः ॥ गजेंद्रमोक्षदो
याहस्यगदोऽलककास्तुभः ॥ ५० ॥ गाधर्वगानर-

सिको गायत्रीजपतपरः ॥ गंगासत्कारसंतुष्टोगांगे-

यपरिपालकः ॥ ५१ ॥ ग्रंथज्ञो ग्रंथभेता च गलको-
स्तुभमूष्पणः ॥ कृपाकरः कलानाथः कमिनीमद-
भंजनः ॥ ५२ ॥ कोटिकदप्तिवर्णकमलाकर-
लालितः ॥ कीर्तिविरुद्धुरिताशेषकुरांधकसेवितः
॥ ५३ ॥ कनकच्छायवसनः कन्याब्रतफलप्रदः ॥
कालिदौकेलिरसिकः कालीयदमनः कृती ॥ ५४ ॥
कल्याणशीतकरतः कृतकालमधूपातिः ॥ कला-
नाथमुखः कामी कलिकलमपनाशनः ॥ ५५ ॥

काऽमीरचीचतः कायहीनः कामप्रदायकः ॥ किं
किणीश्चुपितकिटि: कौस्तुभासुककंधरः ॥ ५६ ॥
कलोपिपच्छभूपायुक् कोटिशुर्यसमप्रभः ॥ कि-
रोरवयसा सेव्यः कंसप्राणापहारकः ॥ ५७ ॥ कला
प्यामग्रासी च कुरुवंशविवर्धनः ॥ कमनीयवपुम्-
पाकलिताशेषमानसः ॥ ५८ ॥ कंठमुकाधरः
श्रीमात् कलापी श्रीतिकारकः ॥ कपिपराजकृतासे-
वाकनकाचित्पूर्णः ॥ ५९ ॥ कमलचुदलोला-
दः कर्मकृतकर्मपावनः ॥ कैतवोजिद्वितकायश्रीः

१३२॥

करणामृतसागरः ॥ ६० ॥ काश्यपीभारसंहर्ता
 काश्यपीपतिपूजितः ॥ कांचीपुरगतिः कामज-
 नकः कामसुदरः ॥ ६१ ॥ कमलालंकृतभुजः
 कामीरच्छविवल्लहर् ॥ कांतारभयहर्कांतापूजितः
 कांतिनिर्भरः ॥ ६२ ॥ कुन्ददंतः कलीसंरथः का-
 मचारी कुवेशजित् ॥ कार्यहीनः कार्यकर्ता कूटका-
 र्यघनाशनः ॥ ६३ ॥ किरातीवरदः किनिवर्तिसि-
 तशोभिमुखाभुजः ॥ किरातवेषो भ्रतेशसेवितः
 किरिपतप्रदः ॥ ६४ ॥ हरिर्हर्षप्रदो हेयसंसारे

१३२०

हापितासुरः ॥ हलायुधाद्वजो हेलारसिको हतश्वर-
थरः ॥ ६५ ॥ हरिणीलोचनी हंसो वाहुपूज्यो हस-
नमुखः ॥ हेयंगवीनभोक्ता च हुतश्वर्ज्ञखतपितः ॥
६६ ॥ हतसंसारदावाग्निहतकुद्रजयोपितां ॥
हीनदोषो हंसरूपो हतारिहरपूजितः ॥ ६७ ॥ ह-
त्याकोटिहरो हर्षी हुकारनिहतासुरः ॥ हालापान-
पियो हालाशको भक्तपराङ्मुखः ॥ ६८ ॥ व्रजली-
तयनानंदो ऋजलीजनजीवनः ॥ व्रजलीगीतस-
किर्तिव्रजलीपरिपाठकः ॥ ६९ ॥ व्रजलीनयनानंदः

॥३५॥

अंद्रमा नंदनंदुनः ॥ वजस्त्रीतपसा भर्ता व्रजस्त्री-
भोगलालसः ॥ ७०॥ वजस्त्रीरासरसिको व्रजस्त्री-
कुहकप्रदः ॥ वजस्त्रीभाग्यभूमीशो व्रजस्त्रीजनर-
क्षकः ॥ ७१॥ दुंदावनंदुरानंदो नंदयामकृताल-
यः ॥ वनोपवनहेलायुग् गोवर्धनविहारम् ॥ ७२॥
दुंदावनकृतवासो दुंदावननिषेवितः ॥ वंदाव-
नकदेवेपु लास्थलीलाविनोदवान् ॥ ७३॥ दृपभा-
दुसुतास्वामी दृपभादुसुतार्चितः ॥ दृपभादुसुता-
भाग्यं दृपभादुसुताप्रियः ॥ ७४॥ शाधिकालाटि-

सह

तपदो राधिकाकेलिलंपटः ॥ राधिकारतिसर्वस्य
राधिकारयामसुंदरः ॥ ७६ ॥ राधिकारासर-
सिको राधारमणतत्परः ॥ राधाकुडकुतस्त्रानो रा-
धाकेलिकृतोत्सवः ॥ ७६ ॥ राधोत्संगनिषणिंगो
राधाहरतोपजीवितः ॥ राधिकाकृतसकेतो रा-
धामानविवर्धनः ॥ ७७ ॥ दानलीलामानलीला-
मंडनो व्रजयोपितां ॥ यशोदालालितो देवो
यशोदामानसोत्सवः ॥ ७८ ॥ यशोदापोषि-
तः श्रीदो यशोदासुखभाजनः ॥ दधिदुर्घ-

हस०

हरश्वीर्यशंकितः पुण्करेक्षणः ॥ ७९ ॥ गोपीभि-
हंसितश्चार्यं गोपिभिः कृतहेलनः ॥ वेणुवादि-
त्रवान्वेद्यो मुरलीवायतत्परः ॥ ८० ॥ मोदमान-
वपुष्टिनी माननीयो महीभूतां ॥ मनोहरो महीभ-
र्ता महासोहनियारकः ॥ ८१ ॥ मित्रभाषी मिता-
हारी मीनचंचल्लोचनः ॥ मधुपानकृतां द्वेषा म-
धुपानकृदीश्वरः ॥ ८२ ॥ मधुक्रीडापरो मुण्डो म-
धुदेश्वनिपूदनः ॥ मधुरावनितामोही मधुराखीपू-
दन्दरः ॥ ८३ ॥ मुरधुदरगात्रश्रीमदिरांगच्छविः

प्रभुः ॥ ऐमहपूर्मयूराणा लास्यलीलाविनोदकृत् ॥
॥८४॥ श्रीगोपालो महीपालः सविदंगपारणः ॥
कृष्णः कसलपञ्चाक्षः पुण्डरीकः सनातनः ॥८५॥
गोपतिभूपतिः शास्ता प्रहर्ता विश्वतोचुख्वः ॥
आदिकर्ता महाभर्ता महाकालः प्रतापवान् ॥८६॥
जगज्जीवो जगद्वाता जगद्वर्ती जगद्वसुः ॥ मतस्यो
भीमः कुह्वर्ता हर्तावाराहमृतिमान् ॥८७॥ ना-
रायणो हपीकेशो गोविंदो गरुडध्वजः ॥ गोकुले-
दो महाचंद्रः शर्वरीप्रियकारकः ॥८८॥ कम-

सह०

लामुखलोलाक्षः पुंडरीकः शुभावहः ॥ दुर्यासाः
कपिलो भौमः सिधुसागरसंगमः ॥ ८९॥ गोविंदो
गोपतिगोत्रं कालिंदीत्रिमपूरकः ॥ गोस्यामी गो-
कुलेन्द्रेशो गोवर्धनवरप्रदः ॥ ९०॥ नंदादिगोकु-
लज्ञाता दाता दारिद्रयभंजनः ॥ सर्वमंगलदृता
च सर्वकामप्रदायकः ॥ ९१॥ आदिकर्ता मही-
भर्ता सर्वनागरसिंधुजः ॥ गजगामी गजोद्दारी
कामी कामकलानिधिः ॥ ९२॥ कलंकरहितश्वंदो
विंशोषे चिवसत्तमः ॥ मालाकारकृपाकारः कोकि-

लस्वरभूपणः ॥ १३ ॥ रामो लीलांवरो देवो हठी
दुर्मदमद्दनः ॥ सहस्राक्षपुरीमेता महामारीविना-
शनः ॥ १४ ॥ शिवः शिवतमो भेता वलारातिप्र-
पुजकः ॥ कुमारीघरदायी च वरेण्यो मीनकेतनः
॥ १५ ॥ नरो नारायणो धीरो धीरापतिलदार-
धीः ॥ श्रीपतिः श्रीनिधिः श्रीमान्मापतिः पतिरा-
जहा ॥ १६ ॥ तुंदापतिः कुलग्रामी धामवेहसनात-
नः ॥ ऐवतीरमणो रामः प्रियश्चंचललोचनः ॥ १७ ॥
रामायणशरीरोयं रामी रामः श्रियःपतिः ॥ शर्वरः

३८॥

सह०

शर्वरी शर्वः सर्वत्र शुभदायकः ॥१८॥ राधाराधार्थायि-
 तो राधी राधाचिन्तप्रसोदकः ॥ राधारतिसुखोपेतो
 राधामोहनतत्परः ॥ १९ ॥ राधावशीकरो राधा-
 हृदयांभोजपट्टपदः ॥ राधालिङ्गनसंमोदे राधान-
 र्तनकोतुकः ॥ १०० ॥ राधासंजातसंप्रतितो राधा-
 काम्यफलप्रदः ॥ उदापतिः कोशनिधिः कोकशो-
 कविनाशनः ॥ १ ॥ चंद्रापतिश्चंद्रपतिश्चंद्रकोदं-
 डुमंजनतः ॥ रामो दाशरथीरामो भगुवंशासमुद्धवः
 ॥२॥ आत्मारामो जितकोधो मोहो मोहाधम-

जनः ॥ दृपमातुभवे भावी कारुयपी करुणानिधि:
॥ ३ ॥ कोलाहलो हली हालो हली हलधरप्रियः ॥
राधामुखाङ्गमतेंडो भास्करो रघिजो विघुः ॥ ४ ॥
विधिविधाता वरुणो वारुणो वारुणीप्रियः ॥ रो-
हिणीहद्यानंदी वसुदेवात्मजो वर्ली ॥ ५ ॥ नी-
लांचरो रौहिणोयो जरासंधवधोद्यतः ॥ नामोजया-
भोविरदो विरहो वरदो वर्ली ॥ ६ ॥ गोपथो-
विजयी विद्वानशिपिविष्टः सनातनः ॥ परशुराम-
वचोग्राही वरग्राही शुगालहा ॥ ७ ॥ दमधोपेपदे-

तुहू

एष च रथग्राही सुदर्शनः ॥ वीरपलियशस्त्राता
जयाठ्याधिगविधातकः ॥ ८ ॥ द्वारकावासतत्वज्ञो
हुताशनवरप्रदः ॥ यमुनावेगसंहारी नीलांवरधरः
प्रभुः ॥ ९ ॥ विश्वः शरासनो धन्यी गणेशो
गणनायकः ॥ लक्षणो लक्षणो लक्षो एक्षोवंशविनि-
ताशनः ॥ १० ॥ वामनो वामनीभूतो बालिजिदि-
कमनयः ॥ यशोदानेदकर्ता च यमलार्जुनमुकिदः
॥ ११ ॥ उद्धवली महामानो दामोदरदद्यापरः ॥
भक्ताङ्गुकरी भगवान् केराणो वलधारकः ॥ १२ ॥

केशिहा मधुहा मोही दृपासुरविधातकः ॥ अथा-
सुरविनाशी च पूतनामोक्षदायकः ॥ १३ ॥ कुञ्जा-
निनोदी कुञ्जांगसमीकरणतत्परः ॥ अश्वमेधो वा-
जपेयो गोमेधो तरमेधवान् ॥ १४ ॥ कंदपंकोटि-
लावण्यश्वंद्रकोटिसुश्रीतलः ॥ रविकोटिप्रतीकाशो
वायुकोटिमहाचलः ॥ १५ ॥ ब्रह्मा ब्रह्मांडकर्ता च
कमलावांचितप्रदः ॥ कमली कमलाक्षश्च कमला-
मुखलोहुपः ॥ १६ ॥ कमलाब्रतधारी च कमला-
क्षपुरंदरः ॥ सौभाग्याधिकचित्तोर्यं महामायी

॥४०॥

महोल्कटः ॥ १७ ॥ तारकारिः सुरत्राता मारीच-
क्षोभकरकः ॥ विश्वामित्रप्रियो दांतो रामो राजी-
वलेचनः ॥ १८ ॥ लंकाधिपकुलधंसी विभीषण-
वरप्रदः ॥ सीतानंदकरो रामो वीरो वारिधिवधकः
॥ १९ ॥ चंद्रावलीपतिः कूलः केशीकंसवधीमलः ॥
माधवो मधुहा माध्यीपानकमरप्रदः ॥ २० ॥
सुंजाटवीगहमानो धेनुकारिर्धरात्मजः ॥ २१ ॥
विहारी च गोवर्धनवनाश्रयः ॥ २२ ॥ तथा ता-
रवनोदेशी भाँडीरवनशंकहा ॥ तुणावत्कुपाकारी

सह०

उपभाउसुतापाति: ॥ २२ ॥ राधाप्राणसमो राधा-
वदनाक्षमथृकरः ॥ गोपीरंजनदेवडो लीलाकम-
लपूजितः ॥ २३ ॥ कीडाकमलसंदोहो जोपिका-
प्रीतिरंजनः ॥ रंजको रंजनो रंगो रंगमहीरुहः ॥
॥ २४ ॥ कामः कामारिभकोयं पुराणपुरुषः कविः ॥
नारदो देवलो भीमो वालो वालमुखावुजी ॥ २५ ॥
अंदुजो ब्रह्मसाक्षी च योगी दृतवरो सुनिः ॥
ऋपभः पर्वतो यामो नदीपवनवल्लभः ॥ २६ ॥
पद्मनाभः सुरज्येष्ठो व्रह्मा रुद्रोहिभूपितः ॥

सह०

गणानां चाणकर्ता च गणेशो ग्राहिलो ग्रही
॥ २७ ॥ गुणाभयो गुणकोधी कोडीकृतजगच-
यः ॥ यादवेद्रो द्वारकेद्रो मथुरावल्लभो धुरी ॥२८॥
अमद्भरलीलाभकुंतलः कुलशूपणः ॥ कुंतीसुत-
प्राणरक्षी कुंतीसुतवरप्रदः ॥ २९ ॥ सुभद्रहणो-
युक्तयनंजयनियोजकः ॥ द्रौपदीदेवतं दाता दुर्वा-
सस्त्वतिकरकः ॥ ३० ॥ यमुनावरदाता च कर्य-
पस्य वरप्रदः ॥ शंखचूडवयोदामी गोपीरक्षणत-
त्परः ॥ ३१ ॥ पांचजन्यकरो रामी त्रिरामी वनजो

जयः ॥ सांदीपनसुतादानसंजातिगुस्तदक्षिणः ॥ ३२
चर्तुः पाटिकल्याभिज्ञो बुच्छुकुदवरप्रदः ॥ कालगुनः
फालगुनसखा विराधवधकारकः ॥ ३३ ॥ रुचिमणी-
प्राणनाथश्च सत्यभासाप्रियंकरः ॥ सत्याजावव्य-
तीभर्ता लक्ष्मणानदंकदलः ॥ ३४ ॥ कृतनामि-
जितीकामो मित्राविदासुखप्रदः ॥ कलपद्मद्वयो महारु-
द्धो दानवक्षो महाफलः ॥ ३५ ॥ अंकशो भूषुरे
भावो भासको आमको हरि: ॥ सरलः शाश्वतो
वीरो यदुवंशी शिवात्मकः ॥ ३६ ॥ प्रद्युम्नवलक-

ता च प्रहार्ता देत्यहा प्रभुः ॥ महाधनो महावीरो
 वनमालाविभूषणः ॥ ३७ ॥ तुलसीदामसौभाजयो
 जालंधरविनाशनः ॥ शुरः सूर्यो मृतंडश्च भास्करो
 विश्वमृतितः ॥ ३८ ॥ शविरुतमोहा वन्हिंश्च वाड्यो
 वडवानलः ॥ देत्यदर्पविनाशी च गरुडो गरुडा-
 शजः ॥ ३९ ॥ गोपीनाथो महानाथो टुंदानाथ-
 विशेषकः ॥ प्रापंची पञ्चरूपश्च लतागुलमश्च गो-
 पतिः ॥ ४० ॥ गंगा च यमुनारुपो गोदा वेनवती
 तथा ॥ कविरी नर्मदा तापी गंडकी सरयूरजः ॥ ४१ ॥

राजसस्तामसः सत्यी सर्वांगी सर्वलोचनः ॥ मुदा-
मयोमृतमयो योगिनीवल्लभः शिवः ॥ ४२ ॥ तुक्षे
तुदिमतां श्रेष्ठो विष्णुजित्युः शाचीपतिः ॥ चंक्षी
चंशाधरो लोको विलोको मोहनाद्यनः ॥ ४३ ॥ रवरा-
वो रवेरावो चालो वाल्यवलांतकः ॥ शिवो रुद्रो
नलो नीलो लांगली लांगुला श्रयः ॥ ४४ ॥ परदः
पावनो हंसो हंसारुढो जगतपतिः ॥ मोहनीमोहनो
माया महामायी महामरवी ॥ ४५ ॥ दृष्टो दृष्टाक-
पि: कालः कालीदमनकारकः ॥ कुञ्जाभाजयप्रदो

२३॥

वीरो रजकः क्षयकारकः ॥ ४६ ॥ कोमलो वरणो
 राजा जलजो जलधारकः ॥ हारकः सर्वपापव्रः
 परमेष्ठी पितामहः ॥ ४७ ॥ खडुधारी कृष्णकरी
 राधारमणसुंदरः ॥ द्वादशारण्यसंभोगी श्रेष्ठनागफ-
 णालयः ॥ ४८ ॥ कामः इयामः सुखः श्रीदः श्रीहः
 श्रीदः पतिः कृतिः ॥ हरिहरो नरो नरो नरोत्तम
 इयुप्रियः ॥ ४९ ॥ गोपालीचित्तहर्ता च कर्ता
 संसारतारकः ॥ आदिदेवो महादेवो गौरीशुरु-
 मानयः ॥ ५० ॥ सायुमाधुर्विद्युत्ता व्राता क्रूरप-

सह०

रायणः ॥ रोलंवी च हयग्रीवो वानरारिवनाश्रयः
॥ ५१ ॥ वनं वनी वलाध्यक्षो महावंधो महामुनिः ॥
स्यमंतकमणी प्राज्ञो विज्ञो विश्वविद्यातकः ॥ ५२ ॥
गोवर्धनी वर्द्धनीयो वर्द्धनी वर्द्धनप्रियः ॥ वार्द्धन्यो
वर्द्धनो वर्धी वर्द्धनः ससुख्यप्रियः ॥ ५३ ॥ गोपाल-
रमणीभर्ता सांवकुठविनाशकः ॥ वर्द्धितो वृद्धको
टद्वो टुंडारकजनप्रियः ॥ ५४ ॥ रुक्मिमणीहरण-
प्रेमाप्रेमी चंद्रावलीपतिः ॥ श्रीकर्ता विश्वभर्ता
च नारायणनरो वली ॥ ५५ ॥ गणो गणप-

तिश्वैव दत्तात्रेयो महामुनिः ॥ व्यासो नारायणो
 दिठ्यो भव्यो भावुकधारकः ॥ ५६ ॥ स्वश्रेयसं
 शिवं भद्रं भावुकं भविकं शुभं ॥ शुभात्मकः शुभः
 शास्ता प्रशास्ता मेयनादहा ॥ ५७ ॥ व्रह्मण्यदेवो
 दीनानामुद्वारकरणक्षमः ॥ कृष्णः कमलपत्राक्षः
 कृष्णः कमललोचनः ॥ ५८ ॥ कृष्णः कामीसदा-
 कृष्णः समरतप्रियकारकः ॥ नन्दो नन्दी महानादी
 नादी मादनकः किली ॥ ५९ ॥ मिली हिली गो-
 ली गोलो गोलालयो गुली ॥ गुगुली मारकी शाखी

वटः पिपलकः कृती ॥ ६० ॥ म्लेच्छहा कालकर्ता
च यशोदायश एव च ॥ अच्युतः केशवो विष्णु-
र्हेति: सत्यो जनार्दनः ॥ ६१ ॥ हंसो नारायणो
नीलो लीनो भक्तिपरायणः ॥ जानकीवल्लभो रामो
विरामो विष्णवाशनः ॥ ६२ ॥ सहस्रभासुर्महाभासु-
र्महोदयिः ॥ समुद्रोनिवर्कपारः पारावारः
सरितपतिः ॥ ६३ ॥ गोकुलानन्दकारी च प्रतिज्ञा-
परिपालकः ॥ सदारामः कृपारामो महारामो धनु-
र्धरः ॥ ६४ ॥ पर्वतः पर्वताकारो गयो द्विज-

॥२५॥

प्रियः ॥ कमलावतरे रामो रामायणप्रवर्तकः
 ॥ ६५ ॥ वौद्दिवो दिवसो दिव्यो भन्यो भावी
 भयोपहः ॥ पार्वतीभाष्यसहितो भर्ता लक्ष्मीवि-
 लासवान् ॥ ६६ ॥ विलासी साहसी सर्वी गर्वी
 गर्वितलोचनः ॥ मुरारिलोकधर्मक्षो जीवनो जीव-
 नांतकः ॥ ६७ ॥ यमो यमारियमनो यामी याम-
 विधायकः ॥ वंशुली पांशुली पांशुः पांडुरज्ञनव-
 ल्लभः ॥ ६८ ॥ ललिता चंद्रिकामाली माली माला-
 गुजाश्रयः ॥ अंगुजाक्षी महायज्ञो दक्षशिवतामणिः

सह०

प्रभुः ॥ ६९ ॥ मणिदिनमणिश्चैव केदारो वदारि-
शयः ॥ वदरीवनसंप्रतीतो व्यासः सत्यवतीसुतः ॥
॥ ७० ॥ अमरारिनिहंता च सुधासिंधुविधूदयः ॥
चंद्रो रविः शिवः शूलो चक्रो चैव गदाधरः ॥ ७१ ॥
ओकर्ता श्रीपतिः श्रीदः श्रीदेवो देवकीसुतः ॥
श्रीपतिः पुंडरीकाक्षः पद्मनाभो जगतपतिः ॥ ७२ ॥
वासुदेवोऽप्रसेयात्मा केरावो गरुडध्यजः ॥ नाराय-
णः परंधाम देवदेवो महेश्वरः ॥ ७३ ॥ चक्रपणिः
कलापूर्णो चेद्येवो दयानिधिः ॥ भगवान् सर्वभू-

तेशो गोपालः सर्वपालकः ॥ ७८ ॥ अनंतो निर्गु-
णो नेता निर्विकल्पो निरंजनः ॥ निराधारो निरा-
कारो निरामासो निराश्रयः ॥ ७९ ॥ पुरुषः प्रण-
वातीतो मुकुंदः परमेश्वरः ॥ क्षणावनिः सर्वभौमो
वैकुंठो भक्तवत्सलः ॥ ८० ॥ विष्णुदामोदरः कृष्णो
माध्यो मधुरापतिः ॥ देवकीगर्भसंभूतो यशोदा-
यत्सलो हरिः ॥ ८१ ॥ शिवः संकर्षणः शंभुभूत-
ताथो दिवस्पतिः ॥ अब्ययः सर्वधर्मज्ञो निमलो
निरुपद्रवः ॥ ८२ ॥ निर्बणतायको नित्यो नील-

जीमूतसन्निभः ॥ कलाक्षयश्च सर्वज्ञः कमलारुपत-
त्यरः ॥ ७९ ॥ हपीकेशः पीतवासो वसुदेवप्रिया-
त्सजः ॥ नंदगोपकुमाराच्च तथतीताशनो विशुः
॥ ८० ॥ पुराणः पुरुषः श्रेष्ठः शंखपाणिः सुविक्र-
मः ॥ अनिरुद्धश्चकरशः शार्ङ्गपाणिश्चतुर्भुजः ॥ ८१ ॥
गदाधरः सुरातिंघ्री गोविंदो नन्दकायुधः ॥
हुंदायनचरः शोरिवेण्यवाद्यविशारदः ॥ ८२ ॥
हणावतीतको भीमः साहसो वहुविक्रमः ॥ शकटा-
सुरसंहारी वकासुरविनाशनः ॥ ८३ ॥ वैतुकासुर-

१४७॥

संधातः पूतनारिन्द्रेकसरी ॥ पितामहो गुरुः साक्षी
 प्रत्यगात्मा सदाशिवः ॥ ८४ ॥ अप्रमेयः प्रभुप्रा-
 हो प्रतकर्थस्वप्नवर्धनः ॥ धन्यो मान्यो भगवो भावो
 धीरः शांतो जगदुरुः ॥ ८५ ॥ अंतर्यामी-
 खरो दिव्यो देवज्ञो देवसंसरुतः ॥ श्रीशिवशय-
 नो धाता लक्ष्मीयान् लक्ष्मणाय्यजः ॥ ८६ ॥ धा-
 रीपतिरमेयात्मा चंद्रशेखरपूजितः ॥ लोकसाक्षी
 जगचक्षुः पुण्यचारित्रकीर्तनः ॥ ८७ ॥ कोटिमन्म-
 थसौदर्यो जगन्मोहनविग्रहः ॥ मंदस्तिमताननोगोपे

सह०

गोपिकापरिवेष्टिः ॥८८॥ कुलारविद्वनयनश्याण्-
रांगिनिपृष्ठदनः ॥ इंद्रीवरदुलश्यामो वर्हिवहर्वतंस-
कः ॥ ८९ ॥ उरलीनिनदालहादो दिंयमालांवरा-
हतः ॥ सुकपोलयुगः सुभ्रूयुगलः सुललाटकः ॥
॥ ९० ॥ कंयुग्रीवो विशालाक्षो लक्ष्मीवान् शुभल-
क्षणः ॥ पीनवक्षा अतुवाहु अतुभूतिस्त्रिविक्रमः ॥९१
कलंकरहितः शुद्धो दुष्टशत्रुनिवर्हणः ॥ किरीटकु-
डलधरः कटकांगदमंडितः ॥ ९२ ॥ सुद्रिकाभर-
णोपेतः कटिसूनविशाजितः ॥ संजीररंजितपदः

सर्वाभरणभूपितः ॥ १३ ॥ विन्यस्तपादयुगलो
दिव्यमंगलविग्रहः ॥ गोपिकानयनानन्दः पूर्णचंद्र-
निभाननः ॥ १४ ॥ समरतजगदानन्दः मुंदरो
लोकनन्दनः ॥ यमुनातीरसंचरी राधामन्मथेभवः
॥ १५ ॥ गोपनाशिप्रियो दांतो गोपीवस्त्रापहारकः ॥
शंगारमृतिः श्रीधामा तारको मूलकारणं ॥ १६ ॥
सुष्टिसंरक्षणोपायः कृष्णसुरविभंजनः ॥ नरकासुर-
संहारी सुरार्दिर्वरमदनः ॥ १७ ॥ आदितेयप्रियो
देव्यभीकरो यदुशोवरः ॥ जरासंथकुलध्यंसी कं-

साराति: सुविक्रमः ॥९८ ॥ पुण्यक्षेकः कीर्तनीयो
यादवेंद्रो जगदुतः ॥ रुक्मिमणीरमणः सत्यभासा-
जांवयतीप्रियः ॥ ९९ ॥ मित्राविंदानाम् जितील-
दमणास सुयासितः ॥ सुचाकरकुले जातोनंतः प्रव-
लविक्रमः ॥२००॥ सर्वसौभाग्यसंपन्नो द्वारकाप-
द्वनस्थितः ॥ भद्रासूर्यसुतानाथो लीलामातुषवि-
ग्रहः ॥ १ ॥ सहस्रपोडश्लीलो भोगमोक्षेकदाय-
कः ॥ वेदांतवेच्यसंवेच्यो वैद्यो व्रह्मांडनायकः ॥ २ ॥
गोवर्द्धनधरो नाथः सर्वजीवदयापरः ॥ मूर्तिमान्

॥४९॥

सह०

सर्वभूतात्मा आर्तत्राणपरायणः ॥ ३ ॥ सर्वज्ञः
 सर्वसुलभः सर्वशास्त्रविश्वारदः ॥ पठुणीश्चर्यसंप-
 न्नः पूर्णकामो शुरंधरः ॥ ४ ॥ महानुभावः केव-
 ल्यदायको लोकनायकः ॥ आदिमध्यांतरहितः
 शुद्धसात्त्विकविग्रहः ॥ ५ ॥ अंसमानसमर्तात्मा
 शरणगतवत्सलः ॥ उत्पन्निश्चितिसंहारकारणं
 सर्वकारणं ॥ ६ ॥ गंभीरः सर्वभावज्ञः सञ्चिदानं-
 दविग्रहः ॥ विष्वक्सेनः सत्यसंधः सत्यवाक्सत्यवि-
 क्रमः ॥ ७ ॥ सत्यवत्तः सत्यसंज्ञः सत्यधर्मपराय-

णः ॥ आपन्नातिप्रशमनो द्वौपदीमानरक्षकः ॥ ८ ॥
कंदपूजनकः प्राङ्गो जगन्नाटकवैभवः ॥ भक्तवृश्यो
गुणातीतः सर्वेश्वर्यप्रदायकः ॥ ९ ॥ दमधोषसु-
तदेही वाणवाहुविखंडनः ॥ भीष्मभक्तिप्रदो दि-
व्यः कौरवान्वयनाशनः ॥ १० ॥ कौंतेयप्रियवंशुश्र
पार्थस्यदनसारथी ॥ नाशसिंहो महावीरः सर्वभ-
जाती महावल्लः ॥ ११ ॥ प्रलहादवरदः सत्यो देव-
पूज्यो भयंकरः ॥ उपेद्र इंद्रावरजो वासनो वालिवंश-
तः ॥ १२ ॥ गजेन्द्रवरदः स्वामी सर्वदेवनमरकृतः ॥

१५०॥

शेषपर्यंकशयनो वैनतेरथो जयी ॥ १३ ॥
 अव्याहतवल्लेश्वर्यसंपन्नः पूर्णमानसः ॥ योगेश्वरे-
 श्वरः साक्षी क्षेत्रज्ञो ज्ञानदायकः ॥ १४ ॥ योगिः-
 हरपंकजावासो योगसायासमन्वितः ॥ नादविदु-
 कल्यातीतश्रवणंकलप्रदः ॥ १५ ॥ सुपुन्नामा-
 गेसंचारी देहस्यांतरसंस्थितः ॥ देहेन्द्रियमनःप्रा-
 णसाक्षी चेतःप्रसादकः ॥ १६ ॥ सृष्टमः सर्वगतो
 देही ज्ञानदर्पणगोचरः ॥ तत्वत्रयात्मको न्यकः
 कुण्डलीसमुपाश्रितः ॥ १७ ॥ ब्रह्मण्यः सर्वधर्मज्ञः

सह०

शांतो दांतो गतकुमः ॥ श्रीनिवासः सदानंदी
विश्वसूतिर्महत्प्रभुः ॥ १८ ॥ सहस्रशीर्ष पुरुषः
हसस्त्राक्षः सहस्रपात् ॥ सहस्रभुवनाधारः सम-
रुतप्राणरक्षकः ॥ १९ ॥ समरुतः सर्वभावज्ञो
गोपिकाप्राणवल्लभः ॥ नित्योत्सवो नित्यसौख्यो
नित्यश्रीनित्यमंगलं ॥ २० ॥ व्युहाच्चितो जग-
ताथः श्रीचैकुठपुराधिषः ॥ पूर्णनिंदधनीभूतो
गोपवेषधरो हरिः ॥ २१ ॥ कलापकुषुभद्रयामः
कोमलः शांतिविघ्नः ॥ गोपांशनाटुतोनंतो दुंदा-

रण्यसमाश्रयः ॥ २२ ॥ वेणुयाधरतः श्रेष्ठो देवा-
नां हितकारकः ॥ वालुकीडासमासको नवनीतस्य
तस्करः ॥ २३ ॥ गोपालकमिनीजारश्वीरजार-
शिखामणिः ॥ परंज्योतिः पराकाशः परवासः
परिष्फटः ॥ २४ ॥ अषाढ़क्षाद्यग्ने मंडो व्यापको
लोकपावनः ॥ सप्तकोटिमहामंत्रयोवरो देवशेषवरः
॥ २५ ॥ विज्ञानव्यानसंधानस्तेजोराशिर्जगत्पतिः ॥
भक्तलोकप्रसवात्मा भक्तमंदारविग्रहः ॥ २६ ॥
भक्तदारिव्यदमनो भक्तानां प्रीतिदायकः ॥ भक्ता-

धीनमना: पूज्यो भक्तलोकाशिवंकरः ॥२७॥ भक्ता-
भीषुप्रदः सर्वभक्ताद्यौवनिकुंतनः ॥ अपारकरणा-
सिधुर्भगवान् भक्ततपरः ॥ २८ ॥ दुंदारकजन-
क्षाधी कालिंदीजलपावनः ॥ ऋहणयदेवो देवेशो
दत्तत्रेयो द्विवस्पतिः ॥ २९ ॥ वेदव्यासः शुभा-
चारो जनकज्ञानदायकः ॥ वाराहः पुण्डरीकाक्षो
हिरण्याक्षविद्वारकः ॥ ३० ॥ नृसिंहः सिंहविकर्तिः
कृतप्रह्लादरक्षणा: ॥ हिरण्यकशिष्ठपूतपाटकेलिल-
दमीलतांचितः ॥ ३१ ॥ ऋक्षादिद्वतादंदगाय-

१५२॥

नीजपतत्परः ॥ वालकेलियाललीलामोहितारोप-
भूपतिः ॥ ३२ ॥ प्रातःस्मरणसंयुक्तो नियस्तान-
विधिषुतः ॥ कामगायत्रिकापूतः कामगायत्रिस-
त्कृतः ॥ ३३ ॥ गायत्रीजपनिठानं मनोरथवरप्र-
दः ॥ जगद्वशीकरणभूर्जगदानंदकंदलः ॥ ३४ ॥
मंत्रशाखाप्रियो मोही मंत्रशाखाविशारदः ॥ मंत्र-
शाखैकनिलयो मंत्रशाखापठप्रदः ॥ ३५ ॥ मंत्र-
शाखाक्रियादक्षो मंत्रशाखानिषेवितः ॥ मंत्रशाखा-
युणोन्मादी श्रीविद्यादिमुखारपदः ॥ ३६ ॥ गोपाल-

१५३

सुन्दरीप्राणो नृसिंहः सुन्दरीसहृतः ॥ द्विजवंधमंत्रर-
चितो भूतशुद्धिविश्वारदः ॥ ३७॥ कृतप्राणप्रतिष्ठा-
गो मातृकान्यासतत्परः ॥ केशवादिकृतन्यासो मृ-
लमंत्रपुरस्फृतः ॥ ३८॥ अंआं इङ्गी कृताटोप उंऊंऋ-
क्रंतयेवच ॥ लंट्लंचरस्वरसंदोहृ एंऐवीजकृता-
सपदः ॥ ओंओंअंआः पूज्यपदः पोडशस्वरमंडितः
॥ ३९॥ कंखंगंघंहमीशानः चंछुंजंझंजमीस्वरः ॥ ३-
ठंडंणमानंदी तंथंदंधंनमाहृतः ॥ ४० ॥ पंफंव-
भंममांशारो यंरलंवंसवत्सलः ॥ शंपंसंहंप्रजा-

५३॥

नाथो लंकं श्रीमातुकामयः ॥४१॥ मातुकामालया
जाप्यो भूतलिष्यापुटीकृतः ॥ सुप्रवोधसंस्कारो
रसिको रससागरः ॥ ४२ ॥ गलैर्विजयेदितागलै-
गलैर्गण्यो गणपतिप्रियः ॥ धंधंधनेशो धनदा-
धरानायकपृजितः ॥ ४३ ॥ द्रांद्रीकौङ्कसः पंचवा-
णेशोऽहसरप्रपुकतमः ॥ हसस्थमलवरयुक्तपूजा-
परायणः ॥ ४४ ॥ गांगागृहीं चगोगः श्रीगंगादि-
कृतपूजनः ॥ गांगाहृरे च रोरः श्रीहुताशानवरप्रदः
॥४५॥ लालिकृष्णं च लौलः श्रीभूमारोदारणक्षमः ॥

सह०

यांवात्मृतं च वौचः श्रीपथसामादिष्वरिभुः ॥ ४६ ॥
यांवायुम् च योगः श्रीवायुदनिपेवितः ॥ हांही-
हृंहृं च हृंहृं श्रीठोमावासो जगन्मयः ॥ ४७ ॥
जांवान्तरकत्रह्य कांक्षीकुण्ठाविग्रहः ॥ हांही-
हृंहृंहृंहृं मारितासुरः ॥ ४८ ॥ जां-
आश्रित्युको मांस्वीन्मृतमारितासुरः ॥ ४८ ॥
जांवाश्रित्युपालग्नो आश्रित्युभयमंजनः ॥ जां-
जांवाश्रित्युपालग्नाथः आश्रित्युचंडिकामयः ॥ ४९ ॥
जांवाश्रित्युपार्वतीप्राणः स्वांस्तीस्त्रं च सुदर्शनः ॥
जांवाश्रित्युलिपिविन्यासः केशवादिविधायकः ॥ ५० ॥

ताथो लंक्षंश्रीमातुकामयः ॥४१॥ मातुकासालया
 जाप्यो भूतलिप्यापुटीकृतः ॥ सुप्रवोधसंस्कारो
 रसिको रससागरः ॥ ४२॥ उल्लब्जवेदितागल्लो-
 गल्लो गण्यो गणपतिप्रियः ॥ धंधनेशो धनदो-
 धरानायकपूजितः ॥ ४३॥ द्रांद्रीकूँकेसः पंचवा-
 णेशोऽद्वावप्रभूतमः ॥ हसक्षमलयरथ्युगुप्तजा-
 परायणः ॥ ४४॥ गांगागृहीचर्गाणः श्रीगंगादि-
 कृतपूजनः ॥ गांगीह्लैर्च रौरः श्रीहुताशनवरप्रदः
 ॥४५॥ लांलीछ्लैर्च लौलः श्रीमूरोद्वारणक्षमः॥

यांविन्यूनं च यांयः श्रीपयसामादिभूविभुः ॥ ४६ ॥
यांयांश्चित्यून्यं च यांयः श्रीवायुवंदानिषेवितः ॥ न्हांही-
न्हूंहे च न्होंहे: श्रीठयोमावासो जगन्मयः ॥ ४७ ॥
त्रांत्रिन्तारकव्रहा क्रांक्रूकृष्णविग्रहः ॥ न्हांही-
न्हूंहरित्युको म्नांशीम्नासारितासुरः ॥ ४८ ॥
श्रांश्रीश्रूत्यित्युपालग्ने श्रांश्रीश्रूत्यभंजनतः ॥ ज्ञा-
ज्ञांज्ञं त्रिजगन्नाथः ज्ञांत्रिज्ञं चंडिकामयः ॥ ४९ ॥
प्रांप्रांप्रावर्तीप्राणः स्वांस्वांस्वं च सुदर्शनः ॥
द्वांलूलूलिपविन्यासः केशवादिविधायकः ॥ ५० ॥

॥५५॥

सह०

लक्ष्मीनारायणो देवः शक्तिश्रीकामपूर्वकः ॥
 हृशीक्षिआकर्तियुक्तः केशवः क्षेत्रानाशनः ॥५१॥
 हृशीक्षिआकर्तियुक्तो नारायण उदारधीः ॥
 हृशीक्षिइं त्रियुक्तो माधवः पश्चभूतुतः ॥५२॥
 हृशीक्षिइयुक्तो गोविदा गसुड्यजः ॥
 हृशीक्षिउद्युतिप्रोक्तो विष्णुवेक्षुमंदिरः ॥५३॥
 हृशीक्षिउशीर्तियुक्तो मधुहा मधुसदनः ॥
 हृशीक्षिऋक्षियापूर्व विविक्तम इतीरितः ॥५४॥
 हृशीक्षिऋक्षियादिव्यो वामनो वालिपूजितः ॥

नहीं श्रीकृष्णलर्तं मेवया युक्तः श्रीधरः श्रीविभूपणः
॥५६॥ हर्षीश्रीकृष्णलर्तं हपीकेनो हृपयासमलंकृतः ॥
नहीं श्रीकृष्णपद्मनाभः श्रद्धाश्राकिसमन्वितः ॥५६॥
नहीं श्रीकृष्णलज्जायुक् श्रीमान् दामोदरः प्रभुः ॥
नहीं श्रीकृष्णसुदेवो महालक्ष्मीकृताहृष्णः ॥५७॥
नहीं श्रीकृष्णओवासरस्वत्या युक्तः संकर्पणो वली ॥
नहीं श्रीकृष्णअंग्रितियुक्तः प्रद्युम्नः प्रणयप्रदः ॥५८॥
नहीं श्रीकृष्णां रत्यालिगितपार्थकः ॥
नहीं श्रीकृष्णां सानिरुद्रो रत्यालिगितपार्थकः ॥
नहीं श्रीकृष्णकेन्द्र्या युक्तश्वकी चक्रधरः प्रभुः ॥५९॥

॥५६॥

मह०

हीश्रीकौलं दुर्गया युको गदी गदनिवहैणः ॥ १
 हीश्रीकौलं प्रभायुक्तः शाही शरासनः ॥ २
 हीश्रीकौलं सत्यया युक् लदी लडधारुक् ॥
 हीश्रीकौलं चंडया युक् शंखी शंखनिधिप्रसुः ॥ ३
 हीश्रीकौलं हली वाणी भूषितो भयमंजनः ॥
 हीश्रीकौलं गिलासिन्या युको मुशालधिप्रभुः ४
 हीश्रीकौलं विजया युक्तः शली शलसनातनः ॥
 हीश्रीकौलं विरजया युक्तः पाणी पाशनिकृतनः ॥ ५
 हीश्रीकौलं विश्वया युग्रकृशीच कुशला-
 ॥ ६ ॥

चितः ॥ हर्षीश्रीकृष्णं विनयया सुकुंदो मुरमद्दनः ॥
॥६४॥ हर्षीश्रीकृष्णं नंदसुतः सुनंदासमलंकृतः ॥
हर्षीश्रीकृष्णं स्मृतिप्राप्तो नंदी भुवननंदनः ॥६५॥
हर्षीश्रीकृष्णं श्रुद्धियुक्तो नरो नारायणांकितः ॥
हर्षीश्रीकृष्णं तरकजितसम्ब्रिपरिसेवितः ॥६६॥
हर्षीश्रीकृष्णं श्रुद्धियुक्तो हरिर्हर्षश्रीकृतः ॥ हर्षी-
श्रीकृष्णं श्रुद्धियुक्तः कृष्णः कलिमलापहः ॥६७॥
हर्षीश्रीकृष्णं श्रुद्धिभक्तः सत्यश्रीलो भूत्यायुक्तो भग्यापहः ॥
हर्षीश्रीकृष्णं मतियुतः साल्यतः साल्यिकार्चितः ॥६८॥

॥५७॥

सह०

॥७६॥ छांक्षीकौङ्कुः कामदेवत्वैलोक्यवशकारकः ॥
हक्षीयामुदेवाय तमो मनोभवस्वरूपिणे ॥ ७८ ॥
हक्षीसकर्पणाय तमो मकरध्वजमृतये ॥ हक्षुप्रद्यु-
म्नाय तमो वालकंदपूरुपिणे ॥ ७९ ॥ हसक्षिमनि-
द्वाय मनसथाय तमोनमः ॥ हसक्षुनारायणाय काम-
देवाय तेनमः ॥ ८० ॥ मूलेन व्यापकं कृत्वा वासुदेवं
स्मरन् हादि ॥ तावद्व्यायेन्महेशानि यावतनमयता
ब्रजेत् ॥ ८१ ॥ निश्चलत्वं यदा याति मनो ध्यानव-
शालिये ॥ तदा मंत्रस्य यंत्रस्य सिद्धिर्भवति नान्य-

था ॥ ८२ ॥ अलपायासेन देवेशि साध्येत्स्यमनो-
रथान् ॥ स्वरभूतपाताललोकेषु यात्किञ्चिन्मनसेष्टिसंतं
॥ ८३ ॥ तत्सर्वं जायते देवि साधकर्स्य वरानन्ते ॥
प्राणापानेन वा कुयान्त्रिश्वल्यं मनसः प्रिये ॥ ८४ ॥
इति गोपालदेवस्य रहस्यातिरहस्यकं ॥ नाम्नां सह-
सं देवेशि कथितं तव भक्तिः ॥ ८५ ॥ त्वं मे प्राणा-
शिका यस्मादिदं च प्राणतोऽधिकं ॥ तस्माते गादितं
देवि सावधाना सुसाध्य ॥ ८६ ॥ नेदं शठाय मूर्खा-
य कृपणाय दुरात्मने ॥ दांभिकाय कुदिल्याय देय-

१५८॥

सर्वोगमुद्दरि ॥८७॥ विनीताय सुगित्याय धीराय
 साधकाय च ॥ वैणवाय विशुद्धाय गोपालोपा-
 सकाय च ॥८८॥ गुरुसेवासमर्थाय गुरुसेवापराय
 ॥ एकं गोपालहृषेण परमतेऽभेदचक्षुषा ॥८९॥
 देवं शांताय भक्ताय प्राणादपि पित्याय च ॥ प्रका-
 शयेकुपात्रे यः स महामृत्युमात्र्यात् ॥ ९० ॥
 अनेन सदरां देवी रत्नोत्तं नास्ति महीतत्त्वे ॥
 यान्यान्मनोरथान्कृत्वा पठेत्तास्तानवाप्नुयात् ॥ ९१ ॥
 ॥९॥ ॥ सर्वेऽग्रापशमनमपद्यविनाशनं ॥ दी-

सह०

व्यर्थुत्यप्रदं देवि पुत्रपौत्रविवर्धनं ॥ ९२ ॥ पुत्रप्र-
दमपुत्राणामगतीनां गतिप्रदं ॥ वर्णत्रयेण देवोद्या-
पठनीयं परात्परम् ॥ ९३ ॥ तत्रापि ब्राह्मणैरेव
साधनीयं चिशोषतः ॥ अवणाच्छुद्जातीनामि-
दं निष्फलतां त्रजेत् ॥ ९४ ॥ चिधिना प्रा-
तरुत्थाय स्नात्वा निर्मलमानसः ॥ संस्थादिकर्म
निर्वृत्य ततोः पूजागृहं व्रजेत् ॥ ९५ ॥ उपविश्या-
सने तत्र भूतशुद्धि समाचरेत् ॥ ततः प्राणान्प्रति-
ष्ठाप्य मातृकान्प्रसिद्धुर्वकं ॥ ९६ ॥ मूलमंत्रस्य

विश्ववृथासान्कुर्यात्पुलोचने ॥ चक्रराजं सम-
 भ्यर्थेत्पात्रस्थापनपूर्वकं ॥ १७ ॥ मूलमंत्रं जपे-
 हेवि सहस्रवितयं ततः ॥ रहस्यं नामसाहस्रं
 पश्चादेवि पठेन्नरः ॥ १८ ॥ वारसेकं पठेद्यस्तु
 सर्वपापक्षयो भवेत् ॥ नित्यकर्मस्वतुयानात्पातकं
 क्षयमानुयात् ॥ १९ ॥ वारद्यं तु योऽधीति तस्य
 पुण्यफलं शृणु ॥ गंगादिसर्वतीर्थेषु सातो भवति
 सुनत ॥ ३०० ॥ वारत्रयं तु योऽधीति पूजायाः
 कलमानुयात् ॥ कुरुद्येत्रे स्वर्णदानाद्वातीरनिया-

सतः ॥ १ ॥ निजलि मरुभूदेशे प्रपादानाच्च
नित्यशः ॥ अविमुक्ते महाक्षेत्रे कोटिब्राह्मणभौज-
नात् ॥ २ ॥ कोटिलिंगप्रतिथानाच्छ्रुतद्वीपे महे-
श्वरि ॥ अतफलं जायते देवि तत्फलं पाठमात्रतः
॥ ३ ॥ महापातकपुंजानां नाशनं स्मरणादपि ॥
प्रददेवदेवेशि तुलराशिमिवानलः ॥ ४ ॥ पंचो-
पञ्चारैः संपूज्य देवं श्रीपुरुषोत्तमं ॥ चतुर्वारं पठे-
देवतपश्चात्मामसहस्रकं ॥ ५ ॥ सर्वे रोगाः प्रणश्य-
ति दीर्घमायुश्च विंदति ॥ ज्वरार्तस्य शिरः सप्तश्चा

६०॥

पठेनामसहस्रकं ॥ ६ ॥ ज्यरः सद्यो विलीयेत
 शिरःशूलादिसंयुतः ॥ सर्वठ्याधिनिष्टुत्यर्थं चंद-
 नं चाभिमंत्रयेत् ॥ ७ ॥ पंचधा यः पठेदेतन्नाम-
 साहस्रासुत्तमं ॥ ग्रहोपसर्णः कृत्यादिवाधा नवयंति
 तत्क्षणात् ॥ ८ ॥ वारषट् पठेद्यस्तु गोपालक्या-
 नतत्परः ॥ वर्षमावेण देवेशि दरिद्रो धनमापुयात्
 ॥ ९ ॥ पुत्रप्राप्त्ये तु वंश्यानां नवनीतं मनोरमं ॥
 सप्तथा मंत्रितं दद्यात्पुत्रलाभो भवेद्द्रुवं ॥ १० ॥
 राजानं यो वशीकर्तुं चितयेन्मनसा शिवे ॥ सप-

सह०

वारं तदा जप्यानद्देहाभिमुखं प्रिये ॥ ११ ॥ राजा-
तं वशयेत्थर्तं तात्र कपिर्विचारणा ॥ अष्टधा-
यः पठेद्विषष्मासं विजितैऽद्वियः ॥ १२ ॥ तन्मु-
खालोकमात्रेण मुहेश्वेलोकत्रयं श्रिवे ॥ तस्मिन्प्रयो-
गान्ये कुर्युः दांकरप्राणवल्लभे ॥ १३ ॥ ते सुदर्शा-
नचकेण चूण्येति तात्र संशायः ॥ अभिचारकियां
कुर्याद्यस्तस्मिन् साधकोत्तमे ॥ १४ ॥ तत्त्वारसि-
हो भगवान् सद्यो हांति न संशयः ॥ नानेन सदृश-
स्तोत्रं त्रिलोक्यां वर्तते श्रिवे ॥ १५ ॥ नववार-

॥६॥

पठेयरहु उंदारभ्ये विशेषतः ॥ यदा मधुवने देवि
 वंशीवटतलेथवा ॥ १५ ॥ कदंववनमूले वा निष्का-
 मो विजितेद्विद्यः ॥ स पण्मासेन देवेशि कुण्ठा-
 पश्यति चक्षुषा ॥ १६ ॥ एवं नवाद्यनिपलं कथि-
 तं ते सुरेऽवरि ॥ नवाद्यत्या न साध्यं यत्तदारत्येव
 जग्नये ॥ १७ ॥ वसन्द उंदावने रम्ये यमुनाकुञ्ज-
 भूगतः ॥ पद्मेवी उलसीपुण्डे श्रंपकेवा कदंबकैः
 ॥ १८ ॥ शालध्रामशिलां योचेन्नाममंत्रैरतंद्रितः ॥
 चतुर्थीनमसायुक्तरत्तारकामः श्रिया युतौः ॥ २० ॥

सह०

३५० कौंशी देवाय नमः ॥ ॥१०००॥ एवं सर्वाणि १०००
नामानि कृत्वा शालग्रामशिलां पूजयेदुक्तफलदेवा
भवति ॥ न शक्नोमि फलं तस्य वर्णं वर्षशोतोरपि ॥
सर्वक्रतुफलं लब्ध्या सर्वकामानवास्तुयात् ॥२१॥
पप्मासमाचरेद्यस्तु विधिमेनं शुचिस्त्वते ॥ प्रत्य-
क्षीभूय कृणोस्मै वरं यच्छ्रुति कामितं ॥ २२ ॥
त पुनर्जायते योनौ मरणं नारित चापरं ॥
कोटिजन्माजितं पापं ल्यत्का वैकुठमास्तुयात् ॥२३॥ ग्रह-
रहस्यं नामसाहस्रं निष्ठकामं यो जपेच्छ्रुते ॥ ग्रह-

ह्यानमवासोति येन सुच्येत वंशनात् ॥ २४ ॥
 धनार्थी धनमाप्नोति यशोर्थी लभते यशः ॥ विद्या-
 शीं प्राप्नुयाद्विद्यां पुत्रार्थी लभते सुतान् ॥ २५ ॥
 स्तोत्रेणानेन देवेशि नित्यं पूजाफलं लभेत् ॥
 वहूनां जन्मनामंते गोपालोपासको भवेत् ॥ २६ ॥
 नामसाहस्रपाठश्च तत्राप्यतिसुदुर्लभः ॥ विरला-
 एव लोकेस्मिन् वैष्णवाचारवोदिनः ॥ २७ ॥ तत्रा-
 पि विरला देवि नामसाहस्रपाठकाः ॥ २८ ॥ विना-
 नामसहस्रं यस्तोषयेद्युस्योत्तमं ॥ २९ ॥ लोचना-

भ्यां विहीनः स रूपं पठ्यति दुर्मतिः ॥ रहस्यं ताम-
साहस्रं लयत्का यः स्मिद्धिकामुकः ॥ ३० ॥ स सोपा-
त्तपथं लयत्का गच्छेद्वयं विमृद्धीः ॥ अयुतं यः पठे-
देतात् पण्मासेन समाहितः ॥ ३१ ॥ स सर्वाः संपदो
यायाद्वेतु मुकिमवाप्नुयात् ॥ संकर्तो विपुचे चैव
गुरोर्जन्मादिने तथा ॥ ३२ ॥ द्वादशयां पौर्णिमायां च
ग्रहणे चंद्रसूर्ययोः ॥ यः पठेत्प्रयतो देवि तस्य
पापक्षयो भवेत् ॥ ३३ ॥ शासोत्सवे महादेवि पौर्ण-
मासस्याममंदधीः ॥ पठेत्समाहितमन्नाः सर्वासिद्धि

६३॥

स विदति ॥ ३४ ॥ इति श्रीशार्थिकानाथसहस्रं नाम
कीर्तिं ॥ स्मरणातपाराश्रीनां खंडनं मृत्युनाशनं
॥ ३५ ॥ ऋषहत्या सुरापानं स्तोयं गुर्विनाशनं
परदब्यापहरणं परदेपसमन्वितं ॥ ३६ ॥ मानसं
वाचिकं कायं यत्पापं पापसंभव्या ॥ सहस्रनामपठना-
त्सर्वं नश्यति तत्क्षणात् ॥ ३७ ॥ महादारिद्रयुक्तो
यो वैष्णवो विष्णुभक्तिमान् ॥ कार्तिक्यां यः पठे-
द्राव्यौ शतमष्टोतरं सुधीः ॥ ३८ ॥ पीतांवरधरः श्री-
मान्मुग्नांशिष्ठुपचंदनेः ॥ पुस्तकं पूजयेदेवि नैवेद्या-

सह०

द्युपचारकः ॥ ३९ ॥ तुलसीमालया युक्तो वैष्णवं
पूजयेनिशि ॥ पठेत्सहस्रनामास्त्वं ततः सिद्धिः
प्रजायते ॥ ४० ॥ महानिशायां सततं वैष्णवो यः
पठेत्सदा ॥ देवांतरणता लक्ष्मीः समायाति न
संशयः ॥ ४१ ॥ ब्रैलोक्ये च महोदेवाः सुन्दर्ये
काममोहिताः ॥ सुग्राह्याः स्वयं समायांति वैष्णवं च
भजन्ति ताः ॥ ४२ ॥ रोगी रोगात्प्रसुच्येत वर्द्धो
सुच्येत चंधनात् ॥ गुर्विष्णी जनते पुत्रं कन्या विंद-
ति सर्वपतिं ॥ ४३ ॥ राजानो वश्यतां यांति कि

१६४॥

पुनः क्षुद्रमानुषाः ॥ सहस्रनामपठना चक्षुवणात् पू-
जनातिप्रये ॥ ४४ ॥ धारणात्सर्वभाग्नोति वैष्णवो
नात्र संशयः ॥ वर्णशीवेटे चान्यवेटे तथा वृत्तस्य
मूलके ॥ ४५ ॥ कर्दुवपादपतले श्रीगोपालस्य
संनिध्यो ॥ यः पठेष्विष्णवो नित्यं स याति हरिम-
दिरं ॥ ४६ ॥ यद्हुहे पुस्तकं देवि पूजितं परिति-
प्रति ॥ न मारी न च दुर्भिक्षं नोपसर्गभयं भवेत्
॥ ४७॥ सर्वे भूतपिशाचाचायाः पलायतेतिदूरतः ॥
श्रीगोपालो महादेवि वसेनस्य गृहे सदा ॥ ४८ ॥

सह०

मयुरायां महाद्वैते तथा मंटद्रकानने ॥ हृदावने
द्वारकायां गोकुले नंदपत्नि ॥ ४९ ॥ गोवर्धनगि-
रो रम्ये तुलसीकानने तथा ॥ समुद्रगानदीतीरे
कालीयन्हृदसत्तिधी ॥ ५० ॥ वेकटे रंगनाथे च
वट्यांश्मसंडले ॥ वाराणस्यां प्रयागे च जगत्वा-
याश्रमे तथा ॥ ५१ ॥ यत्र कुत्रापि देवेशि जान्हृ-
दीयमुनातटे ॥ पुण्येषु गंगाद्वारादिक्षेत्रेषु वरय-
र्णिनि ॥ ५२ ॥ यः साधयेदिदं स्तोत्रं श्रीगोपाले-
कतानदाक् ॥ स सर्वसंपदो लब्ध्या यात्यते वैष्णव-

॥६॥

पदं ॥ ५३ ॥ श्रीयुदावनचेद्रेण पुरेदं रासमंडले ॥
 राधायै गदितं भद्रे तथा वै नारदाय च ॥ ५४ ॥
 नारदालक्षण्डवान्देवि दुर्वासा मुनिसततमः ॥ ममा-
 वतारो लोकेषु यो कद्र इति कीर्तितः ॥ ५५ ॥
 तेन श्रोकं वासिश्वाय वसिष्ठेन प्रकाशितं ॥ एवं
 परांपराप्राप्तं विरला वैष्णवा जनाः ॥ ५६ ॥ कलो
 जानन्ति देवेष्ठि मया तुम्हं प्रकाशितं ॥ गोपनीयं
 लवया देवि यदि चेतिसोद्दिमच्छ्रुतिः ॥ ५७ ॥ प्रा-
 णाद्यायाधिकं देवि मम पादो स्पृशामि ते ॥ गोप-

सह०

तीयं गोपनीयं गोपनीयं प्रयत्नः ॥ ३५८ ॥
इति श्रीसंसोहनार्थे महात्मे पार्वतीश्वरसंवादे ॥
गोपालसहस्रनामस्तीव्रं समाप्तम् ॥

अथ गोपालसहस्रनामस्तीव्रं समाप्तम् ॥ श्रीगो-
पालसहस्रनामस्तीव्रं ॥ नारदं क्रुपिः ॥ अनुष्टुप्यच्छदः ॥
श्रीकृष्णः परमात्मा देवता ॥ श्रीकृष्णप्रीत्यर्थं जपे
विनियोगः ॥ ॥ अथ ध्यानं ॥ सजलजलदनीलं
दक्षिणोदारशीलं करतलधृतशीलं वेणुवाच्ये रसालं ॥
वजजनकुलपालं कमिनीकेलिलोलं तरुणतुल-

सिमातं नौमि गोपालवालं ॥ १॥ ॥ नारद उ-
 वाच ॥ नर्वीननीरदश्यामं नीलंदीवरलोचनं ॥
 वल्लभीनंदनं वंदे कृष्णं गोपालरुपिणं ॥ २॥ ॥ रक्ष-
 दद्वद्वलोहद्वनीलकुंचितमूर्धजं ॥ कदंवकुमुमोदा-
 सि वनमालाविभूषितं ॥ ३॥ गंडमंडलसंसर्गिच-
 लतकांचनकुंडलं ॥ स्थूलमुक्तापलोदारहारोद्योति-
 तवक्षसं ॥ ४॥ हेमांगदतुलाकोटिकिरीटोजचल-
 विग्रहं ॥ मंदमारुतसंक्षीभिवालितावरसंचयं ॥ ५॥ ॥
 सुनिरोषपुटन्यस्तवंशीमधुरनिःस्वन्नः ॥ लसद्वा-

पालिका चेतो मोहयंतं मुहमुहुः ॥६॥ वल्लवीविदना-
भोजमधुपानमधुन्तं ॥ क्षोभयंतं मनस्तासां सम्मे-
रापांगवीक्षणैः ॥७॥ यौवनोद्विनदेहाभिः संसक्ताभि
परस्परं ॥ विचित्रांवरभूषाभिगोपनारीभिरादतं
॥८॥ प्रभिन्नांजनकालिंदीजलकेलिकलोत्सुकं ॥
योथयंतं कीच्छोपान् व्याहरंतं गच्छां गणं ॥९॥
कालिंदीजलसंसर्गशीतलानिलकंपिते ॥ कदंव-
पादपद्धाये स्थितं उंदायने कचित् ॥१०॥ रल-
भूषरसंलभूषरलासनपरिग्रहं ॥ कल्पपादपमध्यस्थं

॥६७॥

हेममंडपिकागते ॥ ११ ॥ वसंतकुमुमामोदमुरभी-
 कृतदिद्दमुखे ॥ गोवर्धनगिरो रम्ये स्थितं शासर-
 सोत्सुकं ॥ १२ ॥ समहरततले न्यस्तगिरिया-
 तपत्रकं ॥ खंडितारघंडलेन्द्रियमुकासारधनाधनं
 ॥ १३ ॥ वेणुवादमहोळासकुत्तुकारनिःस्वत्ते ॥
 सवलसेत्तमुखे ॥ शश्यद्वोक्त्तुरभिकीक्षितं ॥ १४ ॥
 कृष्णमेवानुग्रायदिवसचेष्टावश्चार्तिभिः ॥ दंडपा-
 शोद्यतकरणापालेष्टपत्रोभितं ॥ १५ ॥ नारदा-
 देहमुनिअर्थेऽवेदवेदागपारमोः ॥ प्रीतिसुस्तिनवया

सह०

स्त्रीरुद्राक्षारोपयनिलापकाशितम् ।

रायत्वा नहै इथामानेनाकुरागानिधिरायत्वा

स्त्रीरुद्राक्षारोपयनिलापकाशितम् ।

ग्रन्थं वा गोषणादत्यवाणिकरवराजः सोपुर्णः ॥
न वारमी जागहे पूर्णे ॥१८॥ इति श्रीगोतमी-

तामेति ग्रन्थसंज्ञनाप्रिगः ॥ अचलाँ शिगमापोति
तुर्योरुद्धी तद्याति नरमीराते ॥१७॥ राजगालभा-

गेहेद्ये गच्छा रारहोति गातनः ॥ श्रिराम्यं तस्य
वाचना रुद्रगतिं परात्परं ॥ १६॥ य एवं चित-

पुस्तक मिलनेका ठिकाणः—

मुंबई—कालकादेवीरोड हरिप्रसाद्

भगीरथ पुस्तकालय,

कानपुर—हैत्रमानदास ब्रजवल्लभकी

टकानमें,

हरिप्रसाद भगीरथ,

कालकादेवीरोड.

मुंबई.

ओ

श्रीमद्भगवन्प्रतिष्ठापनाचार्यपुष्टकरपीठस्थअग्रीमनिम्ना-
र्काचार्यश्रीधनदेवासशारणदेवाजया तच्छिद्येण भगवीर-
थात्मजहरिप्रसादेन मौहमर्यारव्यपत्तने निर्णयसाग-
रारव्यमुद्दण्डालये मुद्रियित्वा प्रसिद्धिं नीतः ।

तात १८६७ का आखट २५ मार्गे सरकारमे रजिस्टर करके इस
पुस्तकका एक हरिमसाद भगवीरथजीनि अपना रखाहे.